



TIKKURILA

TILINPÄÄTÖSTIEDOTE 2017

Tikkurila Oyj
Tilinpäätöstiedote
13.2.2018 klo 9.00 (CET+1)

Tikkurilan tilinpäätöstiedote tammi-joulukuulta 2017 **– Kannattavuus laski, rakennejärjestelyt jatkuvat**

Vuosi 2017 lyhyesti

- Liikevaihto kasvoi 1,8 prosenttia 582,4 miljoonaan euroon (2016: 572,0).
- Oikaistu liikevoitto oli 28,8 (54,0) miljoonaa euroa eli 4,9 (9,4) prosenttia liikevaihdosta.
- Liikevoitto (EBIT) oli 19,3 (53,1) miljoonaa euroa eli 3,3 (9,3) prosenttia liikevaihdosta.
- Osakekohtainen tulos oli 0,24 (1,01) euroa.
- Rahavirta investointien jälkeen oli 4,4 (22,7) miljoonaa euroa.

Loka-joulukuu 2017 lyhyesti

- Liikevaihto laski 1,9 prosenttia 102,2 miljoonaan euroon (10–12/2016: 104,2).
- Oikaistu liiketulos oli -18,3 (-10,6) miljoonaa euroa eli -17,9 (-10,1) prosenttia liikevaihdosta.
- Liiketulos (EBIT) oli -26,5 (-10,7) miljoonaa euroa eli -25,9 (-10,3) prosenttia liikevaihdosta.
- Osakekohtainen tulos oli -0,53 (-0,18) euroa.

Osingonjakoehdotus

- Hallitus ehdottaa osingoksi 0,80 (0,80) euroa osakkeelta, eli noin 331 (79) prosenttia konsernin tilikauden 2017 osakekohtaisesta tuloksesta. Osinko ehdotetaan maksettavaksi kahdessa yhtä suuressa erässä.

Ohjeistus vuodelle 2018

- Tikkurilan liikevaihdon arvioidaan säilyvän viime vuoden tasolla ja oikaistun liikevoiton paranevan.

Avainluvut (Milj. euroa)	10–12/2017	10–12/2016	Muutos-%	1–12/2017	1–12/2016	Muutos-%
Tuloslaskelma						
Liikevaihto	102,2	104,2	-1,9 %	582,4	572,0	1,8 %
Oikaistu liiketulos	-18,3	-10,6	-72,9 %	28,8	54,0	-46,7 %
Oikaistu liiketulos-%	-17,9 %	-10,1 %		4,9 %	9,4 %	
Liiketulos (EBIT)	-26,5	-10,7	-147,7 %	19,3	53,1	-63,6 %
Liiketulos-% (EBIT-%)	-25,9 %	-10,3 %		3,3 %	9,3 %	
Tulos ennen veroja	-27,2	-8,8	-207,6 %	16,6	57,4	-71,0 %
Katsauskauden tulos	-23,4	-8,2	-187,3 %	10,7	44,5	-76,0 %
Muita keskeisiä tunnuslukuja						
Tulos per osake, euroa	-0,53	-0,18	-187,3 %	0,24	1,01	-76,0 %
Sidotun pääoman tuotto (ROCE), %, rullaava	6,3 %	18,5 %		6,3 %	18,5 %	
Rahavirta investointien jälkeen	11,0	9,3	19,0 %	4,4	22,7	-80,5 %
Korollinen nettovelka kauden lopussa				90,1	58,7	53,5 %
Nettovelkaantumisasaste (gearing), %				50,2 %	28,1 %	
Omavaraisuusaste, %				42,0 %	50,9 %	
Henkilöstö kauden lopussa				3 037	3 033	0,1 %

Vt. toimitusjohtaja Jukka Havia:

"Viime vuonna Tikkurilan kannattavuus oli erityisen heikko korkean kustannustason takia, mihin vaikutti toisaalta uuden toiminnanohjausjärjestelmän käyttöönotosta aiheutuneet kulut ja toisaalta useiden raaka-aineiden ja pakkausmateriaalien hintojen merkittävä nousu. Toimintaamme vaikeutti lisäksi tammikuussa tapahtunut keskeisen raaka-ainetoimittajan tehtaan tuhoutuminen tulipalossa ja muutkin saanto-ongelmat. Toiminnanohjausjärjestelmän käyttöönotossa esiintyi ongelmia, jotka vaikeuttivat toimintaamme ennen kaikkea Ruotsissa. Viime vuonna korotimme myyntihintojamme useilla markkina-alueilla, mutta niillä saatiin vain osittain kompensoitua kustannusnousua.

Liikevaihtomme oli vertailukauden tasolla. Toiminnanohjausjärjestelmän käyttöönottoon ja raaka-aineiden saatavuuteen liittyneiden ongelmien johdosta emme pystyneet vastaamaan täysimääräisesti markkinoiden kysyntään. Tästä johtuen arvioimme, että menetimme hieman markkinaosuutta Ruotsissa ja Suomessa. Puolassa tasaisen vahva kehityksemme jatkui. Liiketoimintamme kehittyi suotuisasti myös Venäjällä, missä ruplan valuuttakurssin vahvistuminen vaikutti positiivisesti.

Käynnistimme viime vuoden syksyllä laajamittaisen tehostamisohjelman, jonka tavoitteena on vähintään 30 miljoonan euron säästöjen saavuttaminen ja kilpailukyvyyn parantaminen. Osana tätä ohjelmaa ilmoitimme luopuvamme kannattamattomasta Balkanin alueen liiketoiminnasta. Valmistelemme lisätoimenpiteitä tulevaisuuden tuotanto- ja logistiikkaverkostostamme optimoimiseksi kaikissa toimintamaissamme. Tähän liittyen olemme muun muassa päättäneet sulkea tuotantolaitokset Lounais-Venäjällä ja Saksassa vuoden 2018 aikana. Olemme muuttaneet myös organisaatiomalliamme, minkä seurauksena päätöksentekoa ja liiketoiminnan kehittämistä on keskitetty aiempaa enemmän konsernitasolle.

Päivitimme viime vuoden lopussa strategiaamme viisivuotiskaudelle 2018-2022. Olemme sitoutuneet parantamaan asiakkaidemme kokonaisvaltaista käyttökokemusta ja sisäistä tehokkuuttamme. Luomme arvoa asiakaslupauksemme "Pohjoismaista laatua alusta loppuun" kautta.

Markkinanäkymät ovat kohtuullisen hyvät alkaneelle vuodelle, vaikka Ruotsin asuntomarkkinoilla epävarmuus on viime kuukausien aikana lisääntynyt. Keskeisten markkinoidemme talouksien ennakoidaan kasvavan ja kuluttajien luottamus on vahvaa. Tunnistetut toiminnanohjausjärjestelmän käyttöönottoon liittyvät ongelmat on pitkälti ratkaistu. Erityisenä haasteena on se, että raaka-aineiden ja pakkausmateriaalien hintojen arvioidaan jatkavan nousuaan kuluvan vuoden aikana. Kustannusnousua kompensoidaksemme nostamme edelleen myyntihintojamme ja jatkamme omia tehostamistoimenpiteitämme. Vuonna 2018 keskitymme kannattavuuden ja toimitusvarmuuden parantamiseen."

Tiedotustilaisuus ja webcast-lähetys

Tiedotustilaisuus Tikkurilan vuoden 2017 tilinpäätöstiedotteesta järjestetään tiedotusvälineille ja analyytikoille hotelli Kämpin Akseli Gallen Kallela -salissa (Pohjoisesplanadi 29, 00100 Helsinki) tänään 13.2.2018 klo 12.00. Tilaisuus on suomenkielinen. Tiedotustilaisuuteen osallistujille on tarjolla lounas samoissa tiloissa alkaen klo 11.30. Tulosta esittelee vt. toimitusjohtaja, CFO **Jukka Havia**.

Englanninkielinen webcast-lähetys järjestetään 13.2.2018 klo 15.00, ja se on seurattavissa internetin kautta osoitteessa www.tikkurilagroup.fi. Webcast-lähetyksen yhteydessä järjestetään puhelinkonferenssi, jonka tiedot on esitetty alla:

+358 9 7479 0361 (soittajat, Suomi)
+44 330 336 9105 (soittajat, UK)
+1 646 828 8156 (soittajat, USA)
Osallistujatunnus: 7399588

Webcast-lähetyksen taltiointi on saatavilla osoitteessa www.tikkurilagroup.fi/sijoittajat myöhemmin samana päivänä.

Tilinpäätöstiedote ja esitysmateriaali ovat ladattavissa ennen tilaisuuden alkua osoitteesta www.tikkurilagroup.com/fi/sijoittajat.

Tikkurila julkaisee liiketoimintakatsauksen tammi-maaliskuulta 2018 keskiviikkona 25.4.2018 noin klo 9.00.

Tikkurila Oyj

Jukka Havia, vt. toimitusjohtaja, CFO

Lisätietoja:

Jukka Havia, vt. toimitusjohtaja, CFO
matkapuh. 050 355 3757, jukka.havia@tikkurila.com

Minna Avellan, johtaja, viestintä ja sijoittajasuhteet
matkapuh. 040 533 7932, minna.avellan@tikkurila.com

Osa kestäväää pohjoista

Tikkurila on johtava pohjoismainen maalialan yritys. Kehitämme vuosikymmenten kokemuksella korkealuokkaisia tuotteita ja palveluita, jotka tarjoavat asiakkaillemme ajan ja sään kestäväää laatua. Noin kymmenessä maassa toimivat 3 000 työntekijäämme haluavat luoda kestäväää tulevaisuutta merkityksellisten pintojen avulla. Liikevaihtomme oli 582 miljoonaa euroa vuonna 2017. Yhtiö on listattu Nasdaq Helsingissä. Pohjoismaista laatua alusta loppuun vuodesta 1862.

www.tikkurilagroup.fi

Tikkurila Oyj:n tilinpäätöstiedote 1.1.–31.12.2017

Tämä tilinpäätöstiedote on laadittu IAS 34 -standardin ja muun voimassa olevan sääntelyn mukaisesti, ja siinä esitettävät tiedot ovat tilintarkastamattomia paitsi koko tilikauden 2016 ja 2017 tiedot. Tilinpäätöstiedotteessa esitetyt luvut ovat itsenäisesti pyöristettyjä lukuja.

Valuuttakurssimuutoksilla tarkoitetaan tässä katsauksessa valuuttakurssien translaatiovaikutusta.

Kaikki tässä katsauksessa esitetyt yritystä tai sen liiketoimintaa koskevat lausumat perustuvat johdon näkemyksiin ja yleistä makrotaloudellista tai toimialan tilannetta käsittelevät kohdat kolmansien osapuolten informaatioon.

Mikäli tilinpäätöstiedotteen kieliversioiden välillä on eroavaisuuksia, suomenkielinen versio on ratkaiseva.

Vuoden 2014 alusta Tikkurilan liiketoiminta on organisoitu kahteen raportoitavaan segmenttiin, joista Tikkurila käyttää nimitystä strateginen liiketoimintayksikkö (SBU). Tikkurilan raportoivat liiketoimintayksiköt ovat SBU West ja SBU East. SBU Westin toiminta-alueeseen kuuluvat Ruotsi, Tanska, Norja, Suomi, Puola, Saksa, Viro, Latvia ja Liettua. SBU Eastin toiminta-alueeseen kuuluvat Venäjä, Keski-Aasian maat, Serbia (31.1.2018 saakka), Makedonia (31.1.2018 saakka) ja Kiina. Lisäksi SBU East on vastuussa viennistä yli 20 maahan.

Markkinakatsaus

Tikkurilan toiminta-alueen keskeiset taloudet kasvoivat noin 2-3 prosenttia vuonna 2017.

Ruotsin talouskasvu ja luottamus jatkui vahvana ja laaja-alaisena. Vienti hyötyi heikosta kruunusta ja Euroopan talousalueen vahvistumisesta. Kotitalouksien käyttäytyminen oli kuitenkin verrattain varovaista ja yksityisen kulutuksen kasvu hillittyä. Merkittävimmät epävarmuustekijät liittyivät asuntomarkkinan hintakehitykseen. Ruotsin maalimarkkinan kehityksen arvioidaan olleen melko tasaista. Ammattimaalareiden osuus kysynnästä jatkoi kasvuaan vahvan uudisrakennusmarkkinan johdosta. Tikkurila arvioi menettäneensä hieman markkinaosuuttaan kauppa- ja rakennusmaaleissa toimitusongelmien vuoksi (arvomääräinen markkinaosuus vuonna 2016: noin 37 prosenttia).

Venäjällä markkinatilanne tasaantui ja talous kääntyi hienoiseen kasvuun vaikeiden vuosien jälkeen. Vähittäiskauppa kasvoi ja kuluttajien luottamus vahvistui selvästi. Reaaliensiot säilyivät ennallaan. Maalimarkkinan kilpailutilanne jatkui kireänä ja hintakampanjointi jatkui aktiivisena. Kysynnän siirtyminen alempiin hinta- ja laatuluokkiin näyttäisi olevan pysähtymässä. Tikkurilan arvion mukaan markkinaosuuksissa ei tapahtunut merkittäviä muutoksia.

Suomen talous kääntyi selvään kasvuun usean laskuvuoden jälkeen. Kuluttajien luottamus vahvistui ja oli vuoden lopussa ennätyskellisen korkealla tasolla. Kasvukeskusten rakentaminen jatkui vilkkaana. Ammattimaalareiden osuus kysynnästä jatkoi kasvuaan vahvan uudisrakennusmarkkinan johdosta. Tikkurila arvioi menettäneensä hieman markkinaosuutta kauppa- ja rakennusmaaleissa toimitusongelmien vuoksi (arvomääräinen markkinaosuus vuonna 2016: yli 50 prosenttia).

Puolan talouden kasvu jatkui vahvana. Vähittäiskauppa kasvoi, palkat nousivat ja työttömyys laski. Kuluttajien luottamus on ennätysvahvalla tasolla. Monet kilpailijat suuntasivat jakelijoille ja kuluttajille aggressiivisia kampanjoita. Hintakilpailu oli kovaa myös teollisuustuotteissa, joiden kysyntään vaikutti negatiivisesti julkisten infrastruktuurihankkeiden ja investointien alhainen taso sekä ongelmat työvoiman saatavuudessa. Tikkurilan markkinaosuus kauppa- ja rakennusmaaleissa säilyi ennallaan (volyymimääräinen markkinaosuus vuonna 2016: noin 15 prosenttia).

Tikkurilan keskeisistä valuutoista Venäjän rupla oli katsauskaudella vahvempi kuin vuotta aiemmin. Puolan zloty oli hieman vahvemmalla ja Ruotsin kruunu heikommalla tasolla.

Raaka-aineiden ja pakkausmateriaalien hinnat olivat selvästi vertailukautta korkeammalla tasolla. Titaanidioksidin hinnat nousivat yli 30 prosenttia kysynnän lisääntyessä ja tarjonnan vähentyessä. Öljyn hinnan kohoaminen nosti liuotteiden ja liuotinpohjaisten sideaineiden hintaa. Myös vesiohenteisten sideaineiden hinnat nousivat monomeeripuutteen johdosta. Teräksen hintakehitys nosti metallipakkausten hintoja.

Taloudellinen kehitys loka-joulukuussa 2017

Alla on esitetty loka-joulukuun segmenttikohtainen liikevaihto ja oikaistu liiketulos.

Loka-joulukuu (Milj. euroa)	Liikevaihto		Oikaistu liiketulos	
	10–12/2017	10–12/2016	10–12/2017	10–12/2016
SBU West	61,3	67,2	-18,4	-9,7
SBU East	40,9	37,0	1,1	0,3
Konserni yhteinen ja eliminoinnit	0,0	0,0	-1,0	-1,2
Konserni yhteensä	102,2	104,2	-18,3	-10,6

Tikkurila-konsernin vuoden 2017 viimeisen neljänneksen **liikevaihto** laski 2 prosenttia. Korkeammat myyntivolyymit kasvattivat konsernin liikevaihtoa 4 prosenttia. Myyntihintojen ja myyntimixin muutokset laskivat liikevaihtoa 5 prosenttia. Kehityksen taustalla olivat etenkin Ruotsissa asiakkaille maksetut hyvitykset, jotka liittyivät uuden toiminnanohjausjärjestelmän käyttöönotto-ongelmiin. Valuuttakurssimuutoksilla ei ollut vaikutusta liikevaihtoon.

Oikaistu liiketulos oli -18,3 (-10,6) miljoonaa euroa, mikä vastaa -17,9 (-10,1) prosenttia liikevaihdosta. Oikaistun liikevoiton heikkoon tasoon vaikuttivat uuden toiminnanohjausjärjestelmän käyttöönottoon liittyvät kulut ja ongelmat ennen kaikkea Ruotsissa, loppuvuotta kohti kiihtyneiden raaka-aine- ja pakkausmateriaalikustannusten nousu sekä viive myyntihintojen korotuksissa.

Liiketulos (EBIT) oli -26,5 (-10,7) miljoonaa euroa, mikä vastaa -25,9 (-10,3) prosenttia liikevaihdosta. Katsauskauden vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät olivat -8,2 miljoonaa euroa, ja niistä suurin osa liittyy Balkanin liiketoiminnan myyntiin.

Loka-joulukuun 2017 nettorahoituskulut olivat 0,7 (1,8 positiiviset) miljoonaa euroa. Katsauskauden osakekohtainen tulos oli -0,53 (-0,18) euroa.

Taloudellinen kehitys vuonna 2017

Alla on esitetty tammi-joulukuun segmenttikohtainen liikevaihto ja oikaistu liiketulos.

Tammi-joulukuu (Milj. euroa)	Liikevaihto		Oikaistu liiketulos	
	1–12/2017	1–12/2016	1–12/2017	1–12/2016
SBU West	379,8	395,2	18,1	45,3
SBU East	202,6	176,8	15,2	13,4
Konserni yhteinen ja eliminoinnit	0,0	0,0	-4,5	-4,6
Konserni yhteensä	582,4	572,0	28,8	54,0

Tikkurila-konsernin vuoden 2017 **liikevaihto** kasvoi 2 prosenttia. Korkeammat myyntivolyymit kasvattivat liikevaihtoa prosentin. Tikkurila ei pystynyt vastaamaan markkinoiden kysyntään täysimääräisesti Pohjoismaissa toimitusongelmien vuoksi, muualla myyntivolyymit nousivat. Valuuttakurssimuutokset

kasvattivat liikevaihtoa 3 prosenttia. Myyntihintojen ja myyntimixin muutokset laskivat liikevaihtoa prosentin. Yritysmyyntit laskivat liikevaihtoa prosentin.

Oikaistu liikevoitto oli 28,8 (54,0) miljoonaa euroa, mikä vastaa 4,9 (9,4) prosenttia liikevaihdosta. Kannattavuutta heikensi vertailukautta korkeammat kustannukset, jotka liittyivät uuden toiminnanohjausjärjestelmän käyttöönottoon sekä raaka-aine- ja pakkausmateriaalikustannusten nousuun. Uuden toiminnanohjausjärjestelmän käyttöönottoon liittyneet suorat kustannukset olivat 10,4 miljoonaa euroa poistoineen vuonna 2017. Käyttöönottoon liittyi myös epäsuoria kustannuksia, jotka aiheutuivat muun muassa lisätyistä työvuoroista ja resursseista, ylimääräisistä logistiikkakustannuksista sekä toimitusongelmista aiheutuneista asiakashyvityksistä Ruotsissa. Toiminnanohjausjärjestelmän käyttöönottoon ja jossakin määrin myös raaka-aineiden, ennen kaikkea titaanidioksidin, saantiin liittyneiden ongelmien vuoksi Tikkurila ei myöskään pystynyt vastaamaan täysimääräisesti markkinoiden kysyntään ennen kaikkea Ruotsissa ja Suomessa.

Liikevoitto (EBIT) oli 19,3 (53,1) miljoonaa euroa, mikä vastaa 3,3 (9,3) prosenttia liikevaihdosta. Tilikauden vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät olivat noin -9,5 miljoonaa euroa. Osana tehostamisohjelmaa Tikkurila organisoii toimintaansa uudelleen tietyiltä osin ja luopui Balkanin alueen liiketoiminnoista. Vertailukelpoisuuteen vaikuttaneet kulut ja arvonalentumiset liittyivät pääosin Balkanin liiketoimintojen myyntiin.

Tammi-joulukuun 2017 nettorahoituskulut olivat 2,9 (3,9 positiiviset) miljoonaa euroa. Nettorahoituskulujen kasvu edellisestä tilikaudesta johtui erityisesti Venäjän ruplaan liittyvistä valuuttakurssieroista. Tulos ennen veroja oli 16,6 (57,4) miljoonaa euroa. Verot olivat yhteensä 6,0 (12,9) miljoonaa euroa, mikä vastaa 35,9 (22,5) prosentin efektiivistä veroastetta. Efektiivistä veroastetta nostivat vähennyskeltottomien kulujen kasvu sekä tappiollisten yritysten tulokset, joista ei ole kirjattu laskennallista verosaatavaa. Tilikauden osakekohtainen tulos oli 0,24 (1,01) euroa.

Taloudellinen kehitys liiketoimintayksiköittäin

SBU West

(Milj. euroa)	10–12/2017	10–12/2016	Muutos-%	1–12/2017	1–12/2016	Muutos-%
Liikevaihto	61,3	67,2	-8,7 %	379,8	395,2	-3,9 %
Oikaistu liiketulos	-18,4	-9,7	-89,7 %	18,1	45,3	-60,1 %
Oikaistu liiketulos-%	-30,0 %	-14,4 %		4,8 %	11,5 %	
Liiketulos (EBIT)	-19,8	-9,8	-101,1 %	16,2	45,1	-64,0 %
Liiketulos-% (EBIT-%)	-32,3 %	-14,6 %		4,3 %	11,4 %	
Investoinnit ilman yritysostoja	4,3	7,4	-41,4 %	11,0	20,1	-45,5 %

Taloudellinen kehitys loka-joulukuussa 2017

SBU Westin viimeisen neljänneksen liikevaihto laski 9 prosenttia. Myyntihintojen ja -mixin muutokset laskivat liikevaihtoa 8 prosenttia. Kehityksen taustalla olivat etenkin Ruotsissa asiakkaille maksetut hyvitykset, jotka liittyivät uuden toiminnanohjausjärjestelmän käyttöönotto-ongelmiin. Matalammat myyntivolyymit laskivat liikevaihtoa prosentin. Ruotsin liikevaihto laski 18,8 (25,7) miljoonaan euroon, Suomen liikevaihto laski 11,9 (12,8) miljoonaan euroon ja Puolan liikevaihto kasvoi 15,1 (13,3) miljoonaan euroon.

Viimeisen neljänneksen liiketappion kasvuun vaikuttivat liikevaihdon lasku, uuden toiminnanohjausjärjestelmän käyttöönottoon liittyneet kulut ja ongelmat, loppuvuotta kohti kiihtyneiden raaka-aine- ja pakkausmateriaalikustannusten nousu sekä viive myyntihintojen korotuksissa.

Taloudellinen kehitys vuonna 2017

SBU Westin koko vuoden liikevaihto laski 4 prosenttia. Myyntihintojen ja -mixin muutokset laskivat liikevaihtoa 3 prosenttia. Myyntivolyymeilla ja valuuttakurssimuutoksilla ei ollut merkittävää vaikutusta liikevaihtoon. Ruotsin liikevaihto laski 132,8 (149,9) miljoonaan euroon, Suomen liikevaihto laski 92,8 (98,1) miljoonaan euroon ja Puolan liikevaihto kasvoi 76,8 (70,4) miljoonaan euroon.

SBU Westin liikevoittoa heikensivät liikevaihdon lasku, uuden toiminnanohjausjärjestelmän käyttöönottoon liittyneet kulut ja ongelmat, raaka-aine- ja pakkausmateriaalikustannusten nousu sekä viive myyntihintojen korotuksissa.

SBU East

(Milj. euroa)	10–12/2017	10–12/2016	Muutos-%	1–12/2017	1–12/2016	Muutos-%
Liikevaihto	40,9	37,0	10,6 %	202,6	176,8	14,6 %
Oikaistu liikevaihto	1,1	0,3	221,9 %	15,2	13,4	13,7 %
Oikaistu liikevaihto-%	2,6 %	0,9 %		7,5 %	7,6 %	
Liikevaihto (EBIT)	-5,9	0,3		8,2	12,6	-35,0 %
Liikevaihto-% (EBIT-%)	-14,3 %	0,9 %		4,1 %	7,1 %	
Investoinnit ilman yritysostoja	1,3	1,3	2,2 %	3,6	3,2	14,1 %

Taloudellinen kehitys loka-joulukuussa 2017

SBU Eastin viimeisen neljänneksen liikevaihto kasvoi 11 prosenttia vertailukaudesta. Korkeammat myyntivolyymit kasvattivat liikevaihtoa 13 prosenttia. Valuuttakurssimuutokset laskivat liikevaihtoa 2 prosenttia. Venäjän liikevaihto kasvoi 27,2 (25,6) miljoonaan euroon.

Oikaistua liikevoittoa paransi liikevaihdon kasvu. Katsauskauden vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät olivat -6,9 miljoonaa euroa, ja ne liittyivät pääosin Balkanin alueen liiketoimintojen myyntiin.

Taloudellinen kehitys vuonna 2017

SBU Eastin koko vuoden liikevaihto kasvoi 15 prosenttia vertailukaudesta. Valuuttakurssimuutokset, lähinnä vahvistunut Venäjän rupla, kasvatti liikevaihtoa 9 prosenttia. Myyntihintojen korotukset ja myyntimixin muutokset kasvattivat SBU Eastin liikevaihtoa 6 prosenttia. Korkeammat myyntivolyymit kasvattivat liikevaihtoa 3 prosenttia. Myyntivolyymit kasvoivat Venäjällä ja ennen kaikkea Kiinassa. Ukrainan ja Valko-Venäjän myynnit laskivat liikevaihtoa 2 prosenttia. Venäjän liikevaihto kasvoi 143,4 (120,2) miljoonaan euroon.

Oikaistua liikevoittoa paransi liikevaihdon kasvu. Kannattavuus parani Venäjällä, mutta laski Kiinassa selvästi korkeamman kustannustason johdosta.

Rahavirta, rahoitus ja rahoitusriskien hallinta

Tikkurilan rahoitusasema ja maksuvalmius säilyivät katsauskaudella hyvänä, vaikka heikentynyt liiketoiminnan rahavirta on lisännyt lyhytaikaisen korollisen velan määrää.

Liiketoiminnan rahavirta tammi-joulukuussa oli yhteensä 18,1 (42,8) miljoonaa euroa. Rahavirtaa heikensi liiketoiminnan alhaisempi kannattavuus sekä toiminnanohjausjärjestelmän käyttöönotosta johtuneet kustannukset. Katsauskauden lopussa nettokäyttöpääoman määrä oli 89,7 (89,1) miljoonaa euroa. Raaka-aineiden ja valmiiden tuotteiden varastot olivat vertailukaudesta korkeammalla tasolla korkeampien hintojen ja varmuusvarastojen johdosta. Ostovelkojen kasvu kompensoi korkeampien varastotasojen vaikutuksen, ja

nettokäyttöpääoman taso säilyi siten ennallaan. Investointien nettorahavirta oli yhteensä -13,7 (-20,1) miljoonaa euroa, kun otetaan huomioon yrityshankintojen sekä liiketoimintojen myyntien vaikutukset. Rahavirta investointien jälkeen oli katsauskauden lopussa yhteensä 4,4 (22,7) miljoonaa euroa.

Korollisten velkojen määrä oli 107,0 (77,2) miljoonaa euroa katsauskauden lopussa, ja nettovelka oli 90,1 (58,7) miljoonaa euroa. Rahavarat olivat katsauskauden päättyessä 17,0 (18,5) miljoonaa euroa. Lyhytaikaiset korolliset velat olivat yhteensä 57,0 (27,1) miljoonaa euroa, sisältäen liikkeeseen lasketut yritystodistukset, joiden nimellisarvo oli yhteensä 55,0 (25,0) miljoonaa euroa. Vastaavasti pitkäaikaisia korollisia velkoja oli yhteensä 50,1 (50,1) miljoonaa euroa. Joulukuun lopussa konsernilla oli yhteensä 109,2 (109,4) miljoonaa euroa myönnettyjä nostamattomia lainoja tai luottolimiittejä.

Konsernin nettorahoituskulut olivat 2,9 (3,9 positiiviset) miljoonaa euroa, josta korkokuluja oli 0,0 (-0,3) miljoonaa ja muita rahoituskuluja -0,5 (-0,6) miljoonaa. Katsauskauden korollisten velkojen pääomapainotettu keskimääräinen korko oli 0,8 (0,8) prosenttia. Realisoituneiden ja realisoitumattomien valuuttakurssierojen vaikutus nettorahoitustuottoihin oli yhteensä -2,4 (4,8) miljoonaa euroa nettotulosta heikentävä. Merkittävin kuluvaikutus konsernin valuuttakurssieroihin tuli ruplamääräisten erien kautta. Tikkurilan hallituksen päätöksen mukaisesti yhtiö ei tee valuuttatermiinejä tai sovelta muita rahoitusinstrumentteja riskeiltä suojaamiseksi, vaan valuuttakurssiriskien hallinnassa käytetään soveltuvien osin operatiivisia toimenpiteitä, kuten esimerkiksi sisään tulevien ja ulosmenevien rahavirtojen valuuttajakauman yhteensovittamista.

Omavaraisuusaste oli joulukuun lopussa 42,0 (50,9) prosenttia, ja nettovelkaantuneisuusaste oli 50,2 (28,1) prosenttia.

Investoinnit

Vuoden 2017 bruttoinvestoinnit ilman yritysostoja olivat 14,6 (23,3) miljoonaa euroa. Katsauskaudella ei tehty merkittäviä yksittäisiä investointeja. Tehdyt investoinnit liittyivät lähinnä tuotannon ylläpitoon.

Konsernin poistot ja arvonalentumiset olivat 20,4 (16,7) miljoonaa euroa vuonna 2017. Konserni tekee arvonalentumistestauksia IAS 36 -standardin mukaisesti.

Tikkurilan päivitetty strategia: Pohjoismaista laatua alusta loppuun

Tikkurila on päivittänyt strategiaansa. Seuraavan viisivuotiskauden keskeinen teema on pintakäsittelyyn liittyvän asiakaskokemuksen parantaminen. Haluamme tehdä asiakkaidemme onnistuneesta lopputuloksesta entistäkin selkeämmän erottautumistekijän ja kilpailuedun. Asiakkaiden tarpeiden ymmärtäminen ohjaa jatkossa kaikkea toimintaamme. Tähän päästäksemme tulemme vahvistamaan markkina- ja asiakasymmärrystämme. Asiakaskokemukseen vaikuttavat kaikki toimintamme osa-alueet aina tuote- ja palvelukehityksestä sekä innovoinnista toimitusketjun kautta myymälöihin sekä viestintään ja markkinointiin. Luomme arvoa asiakasluopauksemme **"Pohjoismaista laatua alusta loppuun"** kautta eli haluamme tarjota parhaan pintakäsittelyn asiakaskokemuksen.

Olemme määritelleet visioksemme **"Surfaces that make a difference"** eli "pinnat, joilla on merkitystä". Pintoja mahdollisimman kestävästi suojaavien ja kaunistavien tuotteiden lisäksi tavoitteenamme on kehittää jatkossa entistä enemmän ratkaisuja ja materiaaleja, joiden avulla muun muassa helpotamme ja tehostamme asiakkaidemme työtä. Tikkurila haluaa vastata asiakkaiden toiveisiin entistä kestävämmistä, funktionaalisesti toimivista ja ympäristöystävällisistä pinnoista.

Tikkurilan tavoitteena on kannattava kasvu. Konsernissa on käynnissä laajamittainen tehostamisohjelma, jonka tavoitteena on parantaa kustannuskilpailukykyä. Parantunut kustannuskilpailukyky tulee tukemaan Tikkurilaa kasvun hakemisessa.

Olemme määritelleet viisivuotiselle strategiakaudelle kolme painopistealuetta:

Segmenttikohtaiset asiakaspolut (customer journeys). Jaamme kolme pääasiakassegmenttiämme kuluttajat, ammattilaiset ja teollisuuden asiakkaat pienempiin kohderyhmiin ja tutkimme kohderyhmien päätöksentekoprosessit aina idean tai tarpeen synnystä ostopäätökseen ja ostamiseen. Kullekin asiakassegmentille on laadittu oma kasvustrategiansa.

Yhdenmukaisen portfolion luominen. Yhtenäistämme asiakassegmenttikohtaiset portfoliomme läpi toiminta-alueemme.

Resurssien tehokkaampi hyödyntäminen. Parannamme kustannuskilpailukykyämme ja kokonaisvaltaista toimintamme laatua. Optimoimme tuotanto- ja logistiikkaverkostojamme ja lisäämme tuottavuuttamme.

Tehostamisohjelma

Tikkurila käynnisti vuonna 2017 laajamittaisen tehostamisohjelman kannattavuuden parantamiseksi. Ohjelman tavoitteena on vähintään 30 miljoonan euron säästöjen saavuttaminen. Parantunut kustannuskilpailukyky tulee tukemaan Tikkurilaa kasvun hakemisessa.

Organisaatiomuutokset

Tehostamisohjelmaan liittyvän organisaatiomuutoksen tavoitteena on selkeyttää päätöksentekoa ja vastuita sekä poistaa päällekkäisyyksiä. Konsernin johtoryhmä uudistettiin toukokuussa 2017, ja siirryttiin keskitetysti ohjattuun funktiopohjaiseen organisaatorakenteeseen. Maajohtajan ja myyntijohtajan tehtävät yhdistettiin Tikkurilan toimintamaissa, ja samassa yhteydessä Ruotsin, Suomen ja Puolan maajohtajat vaihtuivat. Lisäksi vuoden 2018 alussa käynnistettiin yhtiön avainprosessien kehittäminen, jotta strategisten tavoitteiden toteutuminen voidaan varmistaa.

Rakennemuutokset

Tehostamisohjelmaan liittyvien rakennemuutosten tavoitteena on lisätä tehokkuutta karsimalla ja optimoimalla toimintaa.

Tehdyt sulkemis- ja lopettamispäätökset:

- Lounais-Venäjällä Stary Oskolissa sijaitsevan tehtaan ja varaston lopettaminen ja yksikön tuotannon siirtäminen Pietarin tehtaalle vuoden 2018 aikana.
- Serbian ja Makedonian tytäryhtiöiden koko osakekannan myynti Tikkurilan paikalliselle johdolle. Tikkurilan Balkanin liiketoiminta on ollut pitkään kannattamatonta. Myytävien kahden yhtiön yhteenlaskettu liikevaihto oli noin 13 miljoonaa euroa vuonna 2016, ja niillä oli noin 130 työntekijää. Kauppa saatiin päätökseen 31.1.2018. Tikkurila jatkaa vientiä alueelle.
- Saksan paikallisten toimintojen lopettaminen. Tikkurila jatkaa valikoitujen tuotesegmenttien vientiä alueelle.

Suunnitteilla olevat tuotannon optimoinnit:

- Uuden tehtaan rakentaminen Pietarin alueelle Venäjälle. Tehdasalueen suunnittelu on käynnissä, ja rakennustöiden on suunniteltu alkavan vuoden 2018 lopulla. Tuotanto alkanee vuonna 2020.

Portfolion optimointi:

- Tikkurilassa on käynnissä portfolion optimointihanke, jonka tavoitteena on karsia merkittävästi käytössä olevia valmistuskaavoja, raaka-aineita ja tuotenimikkeitä (SKU) seuraavien vuosien aikana.

Tehostamisohjelmasta aiheutuvat kustannukset

Tehostamisohjelmasta aiheutui vuonna 2017 noin 7 miljoonaa euroa arvonalentumisia ja myyntitappioita sekä noin 2,5 miljoonaa euroa muita kuluja.

Vuodelle 2018 ilmoitetuista toimenpiteistä arvioidaan aiheutuvan merkittäviä kuluja. Muut mahdolliset kulut ovat ehdollisia mahdollisille tuleville päätöksille.

Myynti ja markkinointi

Tikkurila investoi vuosittain merkittävästi rahaa ja resursseja tuotteidensa ja palvelujensa markkinoimiseen ja brändiensä vahvistamiseen. Aktiivista tunnettuuden rakentamista ja käyttäjäkokemuksen parantamista jatkettiin myös vuoden 2017 aikana. Tikkurila-konsernin myynti- ja markkinointikulut henkilöstökulut mukaan luettuina olivat yhteensä 97,5 (97,5) miljoonaa euroa vuonna 2017, mikä vastasi 16,7 (17,0) prosenttia liikevaihdosta.

Kansainvälisten brändiensä Tikkurilan ja Beckersin lisäksi Tikkurilalla on useita paikallisia brändejä, joista suurimpia ovat Alcro, Teks ja Vivacolor. Toiminnan painopiste on premium-tuotteissa, mutta tiettyjen markkinoiden kysyntärakenteesta johtuen Tikkurila tarjoaa jonkin verran myös medium- ja economy-segmentin tuotteita. Ulkopuolisten tutkimusten mukaan Tikkurila-konsernin strategiset brändit ovat tunnetuimpia tai tunnetuimpien maalibrändien joukossa markkina-alueillaan.

Tikkurilan tavoitteena on tarjota paras käyttäjäkokemus. Tikkurila kehittää mahdollisimman laadukkaita, helppokäyttöisiä ja ympäristön kannalta kestäviä tuotteita, kouluttaa sidosryhmiä tuotteidensa kestävään käyttöön sekä panostaa maalin valintaa, myyntiä ja ostamista helpottavien ratkaisujen kehittämiseen. Tikkurila tukee asiakkaitansa maalaamisen kaikissa vaiheissa onnistuneen ja kestävä lopputuloksen varmistamiseksi. Tikkurilan palveluvalikoimaan kuuluvat muun muassa väri- ja sävytyspalvelut, maalausneuvonta sekä asiantuntija- ja koulutuspalvelut. Ammattitaitoinen henkilöstö opastaa asiakkaita tarjoamalla heille neuvoja maalaamiseen, tuotteen ja värin valintaan liittyen. Kaupoissa ja digitaalisissa kanavissa tarjoamiensa ideoiden ja ohjeiden avulla Tikkurila inspiroi ihmisiä maalaamaan, auttaa heitä oikean tuotteen valinnassa ja ohjaa sen turvallisessa käytössä.

Vuonna 2017 Tikkurilassa käynnistettiin organisaatiomuutos, jossa myynti ja markkinointi organisoitiin funktiomalliin. Markkinointi on osa Offering-funktiota, myynti on organisoitu Sales-funktioon. Samassa yhteydessä maajohtajan ja myyntijohtajan toimenkuvat yhdistettiin. Uudessa organisaatiomallissa paikalliset yksiköt saavat aiempaa vahvempaa tukea kansainvälisten brändien (Tikkurila ja Beckers) markkinointiin, kun yhä suurempi osa viestinnästä ja konsepteista kehitetään konsernitasolla. Lisäksi Tikkurilassa vahvistettiin markkina- ja asiakasymmärryksen resursseja, joiden tarkoituksena on tukea jatkossa liiketoiminnan kehittämistä ja markkinointistrategian rakentamista.

Vuoden aikana kehitettiin esimerkiksi kuluttaja-asiakkaan ostokokemusta sujuvoittava Core-markkinointiviestintäkonsepti, selkeytettiin ja vahvistettiin tuoteportfoliota uusilla lanseerauksilla sekä tehostettiin ohjeistavien ja inspiroivien sisältöjen hyödyntämistä eri markkinoilla. Vuoden merkittäviin tapahtumiin kuuluivat muun muassa Tikkurila Facade 760 -ulkovärikokoelman lanseeraus ammattilaisasiakkaille, A4-kokoisten värimallien myynnin aloitus verkkokaupassa Suomessa, myynnin resurssien vahvistaminen Venäjällä, showroomin avaaminen Puolassa ja uuden sukupolven vesiohenteisen puuöljyn lanseeraus sekä myymälöiden uudistus Baltiassa. Suomi 100 -juhlavuoden kunniaksi Tikkurila lahjoitti muraaleja eri puolille Suomea ja keräsi yhdessä suomalaisten kanssa 4 000 taloväriä kartalle.

Ruotsissa keskityttiin vuoden aikana etenkin Alcro-brändin positioinnin vahvistamiseen monikanavaisella vastuullisuusviestinnällä ja Beckers-brändin tuote- ja pakkaus uudistukseen, Venäjällä portfolion kehittämiseen lanseeraamalla paikallisia ammattilais- ja kuluttajatuotteita, Suomessa väriosaamisen viestimiseen sekä Core-myyväläkonseptin lanseeraamiseen ja Puolassa premium-brändien tunnettuuden kasvattamiseen inspiroivien konseptien avulla.

Tutkimus ja tuotekehitys

Tikkurilan tutkimus- ja tuotekehitystoiminnan kulut vuonna 2017 olivat 10,9 (2016: 11,3 ja 2015: 11,2) miljoonaa euroa eli 1,9 (2016: 2,0 ja 2015: 1,9) prosenttia liikevaihdosta. Vuoden 2017 lopussa tuotekehityksen parissa työskenteli 193 (191) henkilöä. Tikkurilan suurimmat tuotekehitysyksiköt sijaitsevat Suomessa, Ruotsissa, Venäjällä ja Puolassa.

Tikkurilan tutkimus ja tuotekehitys (T&K) vastaa uusien liiketoimintamahdollisuuksien luomisesta, tuotevalikoiman ylläpidosta ja uudistamisesta sekä vaihtoehtoisten raaka-aineiden tutkimisesta ja käyttöönottamisesta. Asiakkaiden tarpeet, ympäristö- ja turvallisuusnäkökulmat sekä lainsäädäntö ohjaavat tuotekehitystä.

Vuonna 2017 T&K järjestettiin osaksi Offering-funktiota, ja samalla tuotekehitystoimintoja keskitettiin. Tuotekehitys sijaitsee uudelleenorganisoinnin jälkeen Suomessa, Puolassa, Venäjällä, Ruotsissa, Virossa ja Tanskassa. T&K-toiminnan painopiste oli tuotelanseerauksissa, tuoteturvallisuusasioissa, tuotteiden ympäristöystävällisyydessä, kaavojen ja raaka-aineportfolioon harmonisoinnissa, kustannussäästöissä, raaka-ainesaaannon varmistamisessa sekä mahdollisten ulkopuolisten kumppanien kartoittamisessa. Merkittäviin projekteihin kuuluivat titaanidioksidisaannon varmistaminen, tuoteturvallisuuden parantaminen sekä tuotantokaavojen optimointi.

Vuoden merkittävimpiin lanseerauksiin kuuluivat muun muassa Innovatint-sävytysohjelman lanseeraus, uudistunut Facade 760 -värikartta ja Facade-sävytysjärjestelmä sekä lattiaportfolion vahvistaminen niin puu- kuin betonilattioille.

Henkilöstö

Tikkurilan palveluksessa työskenteli vuoden 2017 lopussa 3 037 (3 033) henkilöä 14 eri maassa. Henkilöstömäärä oli tammi-joulukuussa 2017 keskimäärin 3 107 (3 112).

Alla on esitetty Tikkurila-konsernin henkilöstömäärä kunkin vuosineljänneksen lopussa liiketoimintayksiköittäin vuoden 2016 alusta alkaen.

	Q1/2016	Q2/2016	Q3/2016	Q4/2016	Q1/2017	Q2/2017	Q3/2017	Q4/2017
SBU West	1 605	1 718	1 673	1 649	1 693	1 804	1 676	1 605
SBU East	1 494	1 409	1 400	1 353	1 383	1 393	1 364	1 409
Konsernitoiminnot	30	30	30	31	32	31	26	11
Yhteensä	3 129	3 157	3 103	3 033	3 108	3 228	3 066	3 037

Vuonna 2017 suoriteperusteisten palkkojen ja palkkioiden kokonaissumma oli 86,3 (81,4) miljoonaa euroa.

Osakkeet ja osakkeenomistajat

Tikkurilan osakepääoma oli vuoden 2017 lopussa 35,0 miljoonaa euroa, ja osakkeiden rekisteröity kokonaismäärä oli 44 108 252 kappaletta. Tikkurilan hallussa oli vuoden 2017 lopussa 2 461 omaa osaketta.

Euroclear Finland Oy:n rekisterin mukaan Tikkurilalla oli 31.12.2017 yhteensä noin 20 000 osakkeenomistajaa. Luettelo arvo-osuustilijärjestelmään rekisteröidyistä suurimmista osakkeenomistajista pidetään säännöllisesti päivitettyinä Tikkurilan internetsivuilla osoitteessa www.tikkurilagroup.com/fi/sijoittajat/osaketieto/osakkeenomistajat.

Tikkurilan osakkeen joulukuun päätöskurssi oli 17,81 euroa. Kaupankäyntimäärillä painotettu keskimurssi tammi-joulukuussa oli 17,69 euroa, alin kurssi 15,32 euroa ja korkein kurssi 19,67 euroa. Joulukuun lopussa

Tikkurila Oyj:n osakkeiden markkina-arvo oli 785,5 miljoonaa euroa. Osaketta vaihdettiin tammi-joulukuussa NASDAQ OMX Helsinki Oy:ssä 16,3 miljoonaa kappaletta, mikä vastaa noin 36,8 prosenttia osakkeiden määrästä. Osakevaihdon arvo oli 287,4 miljoonaa euroa. Tikkurilan osakkeilla käydään kauppaa myös NASDAQ OMX Helsingin ulkopuolella, mutta tästä pörssin ulkopuolisesta kaupankäynnistä yhtiöllä ei ole käytössään tarkkoja tilastotietoja.

Tikkurilan hallituksen jäsenet ja heidän lähipiirinsä omistivat 31.12.2017 yhteensä 111 173 osaketta, mikä vastaa noin 0,3 prosenttia yhtiön osakepääomasta ja äänivallasta. Lisäksi Tikkurilan hallituksen puheenjohtaja Jari Paasikivi toimii Tikkurilan suurimman yksittäisen omistajan Oras Invest Oy:n toimitusjohtajana.

Tikkurilan väliaikainen toimitusjohtaja ja hänen lähipiirinsä omisti joulukuun lopussa yhteensä 14 000 Tikkurilan osaketta, mikä vastaa noin 0,03 prosenttia yhtiön osakepääomasta ja äänivallasta. Ajantasainen tieto Tikkurilan ilmoitusvelvollisten sisäpiiriläisten osakeomistuksista on nähtävillä osoitteessa www.tikkurilagroup.fi/hallinnointi/sisapiiri/.

Tikkurilan tiedossa ei ole yhtiön osakkeiden omistukseen ja äänivallan käyttöön liittyviä voimassaolevia sopimuksia.

Liputusilmoitukset

Tikkurila vastaanotti 5.5.2017 arvopaperimarkkinalain mukaisen ilmoituksen Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmariselta. Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarisen omistusosuus Tikkurila Oyj:n osakkeista alittaa 1/20 (5 %) rajan 5.5.2017 tehdyillä osakekaupoilla. Tämän jälkeen Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarisen omistus Tikkurila Oyj:stä on yhteensä 1 758 938 osaketta, mikä vastaa 3,99 prosenttia Tikkurila Oyj:n osakkeista ja äänimäärästä.

Tikkurila vastaanotti 12.5.2017 arvopaperimarkkinalain mukaisen ilmoituksen FMR LLC:ltä. FMR LLC:n kontrolloimien yhteisöjen omistusosuus Tikkurila Oyj:n osakkeista ylittää 1/10 (10 %) rajan 11.5.2017 tehdyillä osakekaupoilla. Näiden kauppojen jälkeen edellä mainittujen yhteisöjen omistus Tikkurila Oyj:ssä on yhteensä 4 416 425 osaketta, mikä vastaa 10,01 prosenttia Tikkurila Oyj:n osakkeista, ja yhteensä 4 359 525 ääntä, mikä vastaa 9,88 prosenttia Tikkurila Oyj:n äänimäärästä.

Tikkurila vastaanotti 17.5.2017 arvopaperimarkkinalain mukaisen ilmoituksen FMR LLC:ltä. FMR LLC:n kontrolloimien yhteisöjen omistusosuus Tikkurila Oyj:n osakkeista alittaa 1/10 (10 %) rajan 16.5.2017 tehdyillä osakekaupoilla. Näiden kauppojen jälkeen edellä mainittujen yhteisöjen omistus Tikkurila Oyj:ssä on yhteensä 4 410 825 osaketta, mikä vastaa 9,99 prosenttia Tikkurila Oyj:n osakkeista, ja yhteensä 4 353 925 ääntä, mikä vastaa 9,87 prosenttia Tikkurila Oyj:n äänimäärästä.

Tikkurila vastaanotti 16.6.2017 arvopaperimarkkinalain mukaisen ilmoituksen Marathon Asset Management LLP:ltä. Marathon Asset Management LLP:n varainhoitajien hallinnoimien rahastojen ja tilien omistusosuus Tikkurila Oyj:n osakkeista ylittää 1/20 (5 %) rajan 15.6.2017 tehdyillä osakekaupoilla. Näiden kauppojen jälkeen edellä mainittujen yhteisöjen omistus Tikkurila Oyj:ssä on yhteensä 2 205 510 osaketta, mikä vastaa 5,0 prosenttia Tikkurila Oyj:n osakkeista ja äänimäärästä. Lisäksi Marathon Asset Management LLP hallinnoi 1 015 115 Tikkurila Oyj:n osaketta, joista asiakkaat ovat pidättäneet äänioikeuden itsellään ja jotka on sisällytetty alla esitettyyn omistuserittelyyn:

Säilyttäjä

Bank of New York Mellon 896 415

Brown Brothers Harriman 245 816

JP Morgan Chase 105 414

Northern Trust 775 953

State Street Bank & Trust

Company, Boston 1 197 027

Yhteensä 3 220 625

TIKKURILA OYJ

P.O.Box 53, Kuninkaalantie 1, FI-01301 Vantaa, Finland, Tel. +358 20 191 2000

VAT FI01970674, Business Identity Code 0197067-4, Registered Office Vantaa

www.tikkurilagroup.com

Tikkurila vastaanotti 8.8.2017 arvopaperimarkkinalain mukaisen ilmoituksen Intrinsic Value Investors (IVI) LLP:ltä. Intrinsic Value Investors (IVI) LLP:n hallinnoimien rahastojen ja tilien omistusosuus Tikkurila Oyj:n osakkeista ylitti 1/20 (5 %) rajan 7.8.2017 tehdyillä osakekaupoilla. Intrinsic Value Investors (IVI) LLP:n välillinen omistus Tikkurila Oyj:ssä nousi yhteensä 2 372 000 osakkeeseen, mikä vastaa 5,4 prosenttia Tikkurila Oyj:n osakkeista ja äänimäärästä.

Tikkurila vastaanotti 9.8.2017 arvopaperimarkkinalain mukaisen ilmoituksen Bestinver Gestion, S.A. SGIIC:ltä. Bestinver Gestion, S.A. SGIIC:n hallinnoimien rahastojen ja tilien omistusosuus Tikkurila Oyj:n osakkeista ylitti 1/20 (5 %) rajan 7.8.2017 tehdyillä osakekaupoilla. Bestinver Gestion, S.A. SGIIC:n välillinen omistus Tikkurila Oyj:ssä nousi yhteensä 2 430 469 osakkeeseen, mikä vastaa 5,5 prosenttia Tikkurila Oyj:n osakkeista ja äänimäärästä.

Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä

Tikkurila laatii erillisen selvityksen hallinnointi- ja ohjausjärjestelmästä suomalaisten listayhtiöiden hallinnointikoodin suosituksen mukaisesti. Selvitys sisältää myös muita keskeisiä hallinnoinnin osa-alueita. Selvitys sisältyy vuosikatsaukseen, mutta julkaistaan erillään hallituksen toimintakertomuksesta. Selvitys on saatavilla viikolla 9 Tikkurilan internetsivuilta osoitteesta www.tikkurilagroup.com/fi/sijoittajat.

Varsinaisen yhtiökokouksen ja hallituksen päätökset

Varsinaiselle yhtiökokoukselle kuuluvat asiat

Tikkurila Oyj:n varsinainen yhtiökokous vahvisti 4.4.2017 tilikauden 2016 tilinpäätöksen ja myönsi vastuuvapauden hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle. Yhtiökokous vahvisti tilikaudelta 2016 osingoksi 0,80 euroa osakkeelta. Jäljelle jäävät voittovarot jätetään vapaaseen omaan pääomaan. Osinko maksettiin osakkeenomistajalle, joka on osingonmaksun täsmäytyspäivänä 6.4.2017 merkitty Euroclear Finland Oy:n ylläpitämään yhtiön osakasluetteloon. Osinko maksettiin 13.4.2017.

Hallituksen jäsenten lukumääräksi päätettiin kuusi ja hallitukseen valittiin uudelleen seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättymiseen saakka Eeva Ahdekivi, Harri Kerminen, Jari Paasikivi, Riitta Mynttinen, Pia Rudengren ja Petteri Walldén.

Hallituksen puheenjohtajaksi valittiin Jari Paasikivi ja varapuheenjohtajaksi Petteri Walldén.

Yhtiökokous päätti, että hallituksen jäsenten palkkiot pidetään ennallaan. Vuosipalkkiot ovat: puheenjohtaja 64 000 euroa, varapuheenjohtaja ja jäsen, joka toimii tarkastusvaliokunnan puheenjohtajana 40 000 euroa sekä muut hallituksen jäsenet 32 000 euroa vuodessa. Vuosipalkkiosta noin 40 prosenttia maksetaan markkinoilta hankittavina Tikkurila Oyj:n osakkeina ja loput käteisenä. Osakkeet hankitaan suoraan hallituksen jäsenten lukuun kahden viikon kuluessa siitä, kun liiketoimintakatsaus ajalta 1.1.–31.3.2017 on julkistettu. Lisäksi hallituksen jäsenille maksetaan kultakin hallituksen ja sen valiokuntien varsinaiselta kokoukselta (pois lukien päätökset ilman kokousta) palkkiona: jäsenen kotimaassa pidettävät kokoukset 600 euroa sekä jäsenen kotimaan ulkopuolella pidettävät kokoukset 1 200 euroa. Jäsenen osallistuessa kokoukseen puhelin- tai videoyhteyden välityksellä maksetaan 600 euron kokouspalkkio. Matkustuskustannukset korvataan yhtiön matkustussäännön mukaan.

Yhtiökokous päätti, että tilintarkastajalle maksetaan palkkio yhtiön hyväksymän tilintarkastajan laskun mukaan. Yhtiökokous valitsi uudelleen tilintarkastajaksi seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättymiseen saakka KPMG Oy Ab:n. Päävastuullisena tilintarkastajana toimii KHT Toni Aaltonen.

Valtuutus omien osakkeiden hankkimiseen ja osakeantiin

Yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään enintään 4 400 000 yhtiön oman osakkeen hankkimisesta. Osakkeita hankitaan käytettäväksi mahdollisten yrityskauppojen tai -järjestelyjen rahoittamiseksi tai toteuttamiseksi, yhtiön oman pääoman rakenteen kehittämiseksi, osakkeen likviditeetin parantamiseksi, käytettäväksi yhtiön hallituksen jäsenten vuosipalkkioiden maksamiseen tai yhtiön osakeperusteisten palkkiojärjestelmien toteuttamiseen. Hankkimisvaltuutus on voimassa seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättymiseen saakka, kuitenkin enintään 30.6.2018 saakka.

Yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään enintään 4 400 000 yhtiön hallussa olevan yhtiön oman osakkeen luovuttamisesta tai uuden osakkeen antamisesta. Yhtiön hallussa olevat omat osakkeet voidaan luovuttaa ja uudet osakkeet voidaan antaa joko maksua vastaan tai maksutta. Uudet osakkeet voidaan antaa ja yhtiöllä olevat omat osakkeet luovuttaa yhtiön osakkeenomistajille siinä suhteessa kuin he ennestään omistavat yhtiön osakkeita tai osakkeenomistajan etuoikeudesta poiketen suunnatulla osakeannilla, jos siihen on yhtiön kannalta painava taloudellinen syy, kuten yrityskauppojen tai -järjestelyjen rahoittaminen tai toteuttaminen, yhtiön oman pääoman rakenteen kehittäminen, osakkeen likviditeetin parantaminen, yhtiön hallituksen vuosipalkkioiden maksaminen tai yhtiön osakeperusteisten palkkiojärjestelmien toteuttaminen. Valtuutus on voimassa seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättymiseen saakka, kuitenkin enintään 30.6.2018 saakka.

Tikkurilan hallituksen päätökset

Tarkastusvaliokunnan puheenjohtajaksi valittiin Pia Rudengren ja jäseniksi Eeva Ahdekivi ja Riitta Mynttinen. Palkitsemisvaliokunnan puheenjohtajana jatkaa Jari Paasikivi ja jäseninä Harri Kerminen ja Petteri Walldén.

Hallituksen ehdotus voittovarojen käytöstä

Tikkurila Oyj:n jakokelpoinen oma pääoma oli 31.12.2017 yhteensä 161,3 miljoonaa euroa: sijoitetun vapaan oman pääoman rahaston määrä oli 40,0 miljoonaa euroa ja kertyneiden voittovarojen määrä 86,2 miljoonaa euroa. Hallitus ehdottaa varsinaiselle yhtiökokoukselle, että 31.12.2017 päättyneeltä tilikaudelta jaetaan osinkoa 0,80 euroa osakkeelta ja että jäljelle jäävät voittovarot jätetään vapaaseen omaan pääomaan. Ehdotettu osinko on yhteensä noin 35,3 miljoonaa euroa, ja se vastaa noin 331 prosenttia konsernin tilikauden 2017 nettotuloksesta.

Liiketoiminnan kausiluoteisuuden johdosta Tikkurila maksaa jatkossa osingon kahdessa erässä. Osinko vuodelta 2017 maksetaan kahdessa erässä seuraavasti: ensimmäinen erä 0,40 euroa osakkeelta maksetaan osakkeenomistajalle, joka on osingonmaksun täsmäytyspäivänä 16.4.2018 merkittynä Euroclear Finland Oy:n pitämään yhtiön osakasluetteloon. Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että tämän erän osinko maksetaan 23.4.2018. Toinen erä 0,40 euroa osakkeelta maksetaan marraskuussa 2018. Toinen erä maksetaan osakkeenomistajalle, joka on osingonmaksun täsmäytyspäivänä merkittynä Euroclear Finland Oy:n pitämään yhtiön osakasluetteloon. Hallitus päättää 25.10.2018 pidettäväksi sovitussa kokouksessaan toisen erän osingonmaksun täsmäytyspäivän ja osingonmaksupäivän. Suomalaisen arvo-osuusjärjestelmän nykyisten sääntöjen mukaisesti osingon täsmäytyspäivä olisi silloin 29.10.2018 ja osingon maksupäivä aikaisintaan 5.11.2018.

Varsinainen yhtiökokous 2018

Tikkurila Oyj:n varsinainen yhtiökokous on suunniteltu pidettävän torstaina 12.4.2018 klo 10.00 Finlandiatalossa (os. Mannerheimintie 13, 00100 Helsinki). Hallituksen toimintakertomus ja tilinpäätös ovat saatavilla viikolla 9 osoitteessa www.tikkurilagroup.fi

Muutokset yhtiön johdossa

Tikkurila Oyj:n hallitus päätti 21.9.2017, että Erkki Järvinen jättää tehtävänsä yhtiön toimitusjohtajana. Tikkurilan hallitus nimitti konsernin talousjohtajan Jukka Havian Tikkurila Oyj:n väliaikaiseksi toimitusjohtajaksi 21.9.2017 alkaen.

Katsauskauden jälkeiset tapahtumat

Tikkurilan nimitystoimikunta ehdotti 26.1.2018 varsinaiselle yhtiökokoukselle, joka on suunniteltu pidettävän 12.4.2018, että hallitukseen valitaan seitsemän jäsentä ja että hallituksen jäseniksi valitaan uudelleen Harri Kerminen, Riitta Mynttinen, Jari Paasikivi, Pia Rudengren ja Petteri Walldén. Lisäksi hallituksen uusiksi jäseniksi ehdotetaan valittavan Catherine Sahlgren ja Heikki Westerlund. Catherine Sahlgren, M.Sc. (Business Administration and Economics), syntynyt 1962, on toimitusjohtajana ruotsalaisessa kuluttajaelektroniikan ja laitteiden myyntiin erikoistuneessa Teknikmagasinetissa. Hän on tällä hetkellä Futuren ja Arkitektkopian hallituksissa. Hän on Ruotsin kansalainen ja asuu Ruotsissa. Heikki Westerlund, KTM, syntynyt 1966, teki pitkin uran pohjoismaisessa pääomasijoitusyhtiössä CapMan Oyj:ssä, toimien viimeksi yhtiön toimitusjohtajana. Hän on tällä hetkellä Orion Oyj:n hallituksen puheenjohtaja ja Espoo Big Band r.y.:n hallituksen jäsen. Hän on Suomen kansalainen ja asuu Suomessa. Palkkioiden osalta nimitystoimikunta ehdotti, että hallituksen jäsenille maksettavat palkkiot pidetään ennallaan.

Tikkurila sopi joulukuussa 2017 Serbian ja Makedonian tytäryhtiöiden koko osakekannan myynnistä Tikkurilan paikalliselle johdolle. Kauppa saatiin päätökseen 31.1.2018. Tikkurila jatkaa vientiä alueelle.

Tikkurila päätti 12.2.2018 Saksan paikallisten toimintojen lopettamisesta. Tikkurila jatkaa valikoitujen tuotesegmenttien vientiä alueelle.

Tikkurilan hallitus nimitti 12.2.2018 Elisa Markulan (s. 1966, KTM) Tikkurila Oyj:n toimitusjohtajaksi. Hän aloittaa tehtävässään viimeistään 12.5.2018. Elisa Markula siirtyy Tikkurilaan Paulig-konsernin kahviliiketoiminnan johtajan tehtävästä, jossa hän on toiminut vuodesta 2010. Markula on myös Paulig Groupin johtoryhmän jäsen. Hänellä on monipuolinen tausta kuluttajaliiketoiminnasta ja merkkitarvatuotteista. Ennen Pauligia hän on toiminut muun muassa Legon, Snellmanin, SCA:n ja Fazerin palveluksessa. Hän on Olvi Oyj:n hallituksen jäsen.

Lähiajan riskit ja epävarmuustekijät

Tikkurilan liiketoimintaan vaikuttavat erilaiset strategiset, operatiiviset, taloudelliset ja vahinkoriskit. Tikkurila pyrkii tunnistamaan ja arvioimaan riskit sekä reagoimaan niihin mahdollisimman ennakoivasti sekä rajoittamaan niiden mahdollisia haitallisia vaikutuksia. Keskeisimpiä lähiajan riskejä ja epävarmuustekijöitä ovat yhtiön arvion mukaan tämän tilinpäätöstiedotteen julkaisuhetkellä seuraavat:

Raaka-aineisiin liittyvät riskit

Tikkurila on riippuvainen toimittajiensa kyvystä toimittaa maalien valmistuksessa tarvittavia raaka-aineita. Useiden Tikkurilan kannalta tärkeiden raaka-aineiden ja pakkausmateriaalien hinnat nousivat merkittävästi vuonna 2017, eikä konserni pystynyt täysimääräisesti ja ilman viiveitä siirtämään kustannusten nousua lopputuotehintoihinsa, mikä näkyi heikentyneenä kannattavuutena. Myös raaka-aineiden saantotilanne oli haasteellinen, johtuen muun muassa Venatorin (ent. Huntsman) Porin titaanidioksiditehtaan tuhoutumisesta tulipalossa alkuvuodesta 2017. Tikkurila uskoo, että raaka-aine- ja pakkausmateriaalien hinnoissa on edelleen nousupaineita vuonna 2018 ja pitää mahdollisena, ettei konserni pysty täysimääräisesti tai ilman viiveitä siirtämään kustannusten nousua lopputuotehintoihinsa. Lisäksi useiden tärkeiden raaka-aineiden saantotilanteen arvioidaan säilyvän haasteellisena, mikä saattaa aiheuttaa tuotepuutteita ja niiden aiheuttamia myynnin menetyksiä tai lisäkustannuksia.

Raaka-aineisiin liittyvät epävarmuudet voivat vaikuttaa kannattavuuteen, markkinaosuuskehitykseen, yleiseen kilpailutilanteeseen tai tuotevalikoimaan.

Operatiiviseen toimintaan ja aloitettuun rakennemuutokseen liittyvät riskit

Tikkurila otti vuonna 2017 käyttöön uuden toiminnanohjausjärjestelmän, joka aiheutti merkittäviä häiriöitä konsernin toimituskykyyn ja laskutukseen erityisesti Ruotsissa. Häiriöiden johdosta, ja myös osin perustuen raaka-ainepuutteisiin, Tikkurila ei kyennyt toimittamaan kaikkia tilattuja tuotteita, tuotteiden toimituksissa oli viiveitä, tuotteita jäi laskuttamatta tai tuotteiden laskuttamisessa oli viiveitä, mitkä aiheuttivat myynnin menetyksiä tai lisäkustannuksia. Vaikka toiminnanohjausjärjestelmän jo käyttöönotettuihin osiin liittyvät ongelmat on valtaosin saatu ratkaistua, on mahdollista, että ongelmia esiintyy vielä vuoden 2018 aikana. Uuden toiminnanohjausjärjestelmän käyttöönottoa suunnitellaan jatkettavaksi vuoden 2018 alkupuoliskolla Kiinassa ja loppupuoliskolla Venäjällä, mikä aiheuttaa kustannuksia. Mikäli käyttöönotossa ilmenee ongelmia, sillä saattaa olla merkittäviä haitallisia vaikutuksia Tikkurilan liiketoimintaan.

Tikkurila käynnisti vuonna 2017 laajamittaisen tehostamisohjelman, jonka tavoitteena on vähintään 30 miljoonan euron säästöjen saavuttaminen. Osana tehostamisohjelmaa Tikkurila aloitti toimintonsa uudelleenorganisoinnin, jonka tavoitteena on selkeyttää päätöksentekoa ja vastuita sekä poistaa päällekkäisyyksiä ja sitä kautta parantaa kustannuskilpailukykyä. Mikäli tehostamisohjelman ja uudelleenorganisoinnin tavoitteet eivät toteudu suunnitellusti, on mahdollista, että aiotut kustannussäästöt tai kilpailukykyyn parannustavoitteet eivät toteudu täysimääräisesti. Lisäksi mikäli tehostamisohjelman toimenpiteiden toteutuksessa ei onnistuta suunnitellusti, saattaa sillä olla merkittäviä haitallisia vaikutuksia Tikkurilan liiketoimintaan.

Luottotappioriskit

Vaikka Tikkurila ei ole kokenut merkittäviä luottotappioita, jatkossa vastapuoliriskit korostuvat ja voivat haitata liiketoimintaa tai aiheuttaa tappioita, vaikka Tikkurilan asiakaskunta suurimmassa osassa markkinoita on laaja-alainen. Tikkurilan liiketoiminnan vahva kasvu Kiinassa ja toisaalta usean markkinan melko keskittynyt asiakaskuntarakenne ovat lisänneet merkittävien luottotappioiden riskiä.

Valuuttakurssien kehitys

Tikkurilan kansainvälisestä toiminnasta johtuen konsernin tuloslaskelmaan, taseeseen ja rahavirtaan kohdistuu valuuttariskejä. Merkittävimmät valuuttariskit kohdistuvat Venäjän ruplaan, Ruotsin kruunuun ja Puolan zlotyyyn. Osa konsernin raaka-aineistoista on hinnoiteltu suoraan tai välillisesti Yhdysvaltain dollareina. Dollari on viime kuukausina heikentynyt suhteessa euroon. Mikäli tämä kehitys jatkuu, saattaa sillä olla dollarisidonnaisten raaka-ainekustannuksien nousupaineita tasaava vaikutus. Lisäksi konsernin omaan pääomaan kohdistuu valuuttariski muunnettaessa tytäryhtiöiden valuuttamääräisiä oman pääoman eriä euromääräisiksi, ja euromääräisen konsernitaseen omaisuuserien arvot muuttuvat valuuttakurssien muuttuessa.

Toimialaan liittyvät riskit

Maalitoimialalla kilpailu on kiristynyt ja yrityskauppoja tehdään aktiivisesti, mikä muuttaa kilpailutilannetta ja eri yhtiöiden suhteellista kilpailukykyä. Hinnan merkitys on korostunut tietyissä segmenteissä. Osa rakennusteollisuudessa tai sen lähellä olevista yhtiöistä on laajentanut tuotevalikoimaansa myös maaleihin täydentääkseen kokonaistarjoomaansa ammattilaisasiakkaille, joiden merkitys on kasvamassa. Tämä voi vaikuttaa jatkossa Tikkurilan tuoteportfolion rakenteeseen ja asiakasjakaumaan, ja sitä kautta esimerkiksi kannattavuuteen. Lisäksi varsinkin Tikkurilan suuret vähittäiskauppa-asiakkaat ovat alkaneet karsimaan toimittajiensa lukumäärää ja kilpailuttamaan voimakkaammin ostojaan. Tämä kehitys saattaa aiheuttaa tuotteiden myyntimarginaalien alentumista tai myynnin vähentymistä tai loppumista kokonaan tietyille asiakkaille, mikäli Tikkurila ei pysty tarjoamaan kilpailukykyisiä tuotteita.

Tikkurilan riskinhallintaperiaatteet ovat nähtävissä Tikkurilan sivustolla osoitteessa www.tikkurilagroup.fi. Lisätietoja Tikkurilan liiketoiminnan lyhyen ja pitkän aikavälin riskeistä julkaistaan hallituksen toimintakertomuksessa. Lisätietoja taloudellisista riskeistä annetaan vuoden 2017 konsernitilinpäätöksen liitetiedoissa.

Näkymät vuodelle 2018

Markkinanäkymät ovat kohtuullisen hyvät alkaneelle vuodelle, vaikka Ruotsin asuntomarkkinoilla epävarmuus on viime kuukausien aikana lisääntynyt. Tikkurilalle keskeisten markkinoiden talouksien ennakkoidaan kasvavan ja kuluttajien luottamus on vahvaa. Tunnistetut toiminnanohjausjärjestelmän käyttöönottoon liittyvät ongelmat on pitkälti ratkaistu ja varastojen tasoa on nostettu selvästi toimitusvarmuuden varmistamiseksi.

Raaka-aine- ja pakkausmateriaalihintojen nousun ennakkoidaan jatkuvan kuluvaan vuoden aikana. Myös saatavuudessa saattaa edelleen esiintyä haasteita. Kustannusnousua kompensoidakseen Tikkurila nostaa edelleen myyntihintojansa ja jatkaa omia tehostamistoimenpiteitään.

Käynnissä oleva organisaatio- ja rakennemuutos saattaa aiheuttaa välillisiä kustannuksia tai vaikuttaa muulla tavoin negatiivisesti yhtiön toimintaan.

Ohjeistus vuodelle 2018

Tikkurilan liikevaihdon arvioidaan säilyvän edellisvuoden tasolla ja oikaistun liikevoiton arvioidaan paranevan.

Tilinpäätöslyhennelmä ja liitetiedot

Tikkurilan tilinpäätös on tilintarkastettu ja tilintarkastuskertomus on annettu 12.2.2018. Tässä tilinpäätöstiedotteessa esitetty taloudellinen informaatio on laadittu IAS 34 -standardin mukaisesti. Pyöristyseroista johtuen taulukoiden luvut eivät yhteenlaskettuina välttämättä täsmää taulukoiden loppusummiin. Neljännesvuositiedot ovat tilintarkastamattomia.

Konsernitiilinpäätöksen laatimisessa on sovellettu samoja laatimisperiaatteita kuin vuositilinpäätöksessä 2016 lukuun ottamatta vuonna 2017 käyttöön otettuja uusia tai uudistettuja standardeja ja tulkintoja.

Johdon käsityksen mukaan näillä uusilla IFRS ja IFRIC muutoksilla ei ole ollut merkittävää vaikutusta katsauskaudelta esitettyihin lukuihin.

IFRS 15 Myyntituotot asiakassopimuksista -standardin soveltaminen

Standardia sovelletaan 1.1.2018 alkavalla tilikaudella. Konserni ottaa standardin käyttöön takautuvasti siten, että standardin soveltamisen ajankohtana kertynyt vaikutus kirjataan kertyneisiin voittovaroihin eikä vertailukauden tietoja oikaista. (cumulative approach).

IFRS 15 -standardin vaikutusten analysointia ja asiakassopimuksia läpikäytiin konsernissa tilikauden 2017 aikana yhteistyössä ulkopuolisten asiantuntijoiden kanssa analysoimalla lisää erilaisia sopimuksia ja sopimusrakenteita sekä dokumentoimalla nykyisten myyntikäytäntöjen vaikutuksia tarkemmalla tasolla.

Tikkurilan liikevaihto koostuu pääosin kauppa- ja rakennusmaalien, pinnoitteiden ja tasoitteiden myynnistä rakennustarvikeliikkeille, rautakauppaketjuille ja jälleenmyyjille, jotka puolestaan myyvät Tikkurilan tuotteita kuluttajille ja ammattimaalareille. Teollisuusmaaleja myydään joko suoraan loppuasiakkaille tai jälleenmyyntiverkoston kautta. Lisäksi Tikkurilalla on omia, lähinnä ammattilaisasiakkaita palvelevia myymälöitä Ruotsissa, Norjassa ja Tanskassa. Liikevaihtoon sisältyy myös vähäisessä määrin maaleihin liittyvien oheispalvelujen ja tarvikkeiden myynnistä saatuja tuottoja.

Pääsääntöisesti konsernin myymien tuotteiden, suoritevelvoitteiden täyttäminen tapahtuu, kun tuotteet luovutetaan sopimusehtojen mukaisesti asiakkaalle. Asiakaskohtaiset toimitusehdot ostotilauksissa ja/tai puitesopimuksissa ilmaisevat määräysvallan siirtymishetken. Nykyisen arvioinnin perusteella IFRS 15 -standardi ei tuo muutoksia tähän tuloutusajankohtaan.

Tyypillisesti asiakassopimuksiin sisältyy erilaisia toimitusmääriin, toimitusten arvoon tai valikoitujen tuoteryhmien myyntimääriin liittyviä jälkikäteen annettavia alennuksia ja hyvityksiä. Näiden muuttuvien vastikkeiden vaikutus transaktiohintaan edellyttää arviointia tuloutushetkellä. Asiakassopimuksissa on myös sitoumuksia markkinointi- ja myynninedistämistoimenpiteistä. Kun Tikkurilan asiakkaalle korvattavien myynninedistämiskustannusten ei katsota olevan vastiketta erillisestä palvelusta, käsitellään niitä uuden standardin käyttöönoton yhteydessä myyntituottojen oikaisueränä; aiemmin konsernin tuloslaskelmassa osa näistä eristä on esitetty kiinteänä kuluna. Tilikaudella 2017 tällaisten erien määrä oli 3,3 miljoonaa euroa. Tällä ei ole vaikutusta konsernin liikevoittoon vaan muutos näkyy liikevaihdon vähentymisenä ja liiketoiminnan muiden kulujen pienentymisenä.

Verrattuna tilikauden 2016 tilinpäätöksen julkaisuhetkeen, IFRS 15 -käyttöönoton valmistelun edetessä on aikaisemmasta tulkinnasta poiketen päädytty siihen, että tietyt maaleihin liittyvät oheistuotteet ovat erikseen yksilöitävissä ja näin ollen täyttävät erillisen suoritevelvoitteen kriteerit. Näihin asiakassopimuksiin liittyy asiakkaille myönnettyjä oikeuksia volyympohjaisiin alennuksiin, jolloin transaktiohinnan allokointi tulee IFRS 15 mukaisen mallin mukaisesti tehdä oheistuotteiden ja maalimyyntin kesken. Tästä johtuen konsernissa kirjataan 1,2 miljoonaa euroa kertyneiden voittovarojen oikaisuksi verovaikutuksella vähennettynä. Oikaisu johtuu transaktiohinnan allokoinnista maalimyyntille, ja se tuloutetaan tulevilla tilikausilla.

Tikkurilan arvion mukaan IFRS 15 -standardin käyttöönotolla ei tule olemaan merkittävää vaikutusta konsernin liikevaihtoon eikä liikevoittoon tulevissa tilinpäätöksissä.

IFRS 9 Rahoitusinstrumentit ja siihen tehdyt muutokset (voimaan 1.1.2018 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla).

Uusi standardi korvaa nykyisen standardin IAS 39 Rahoitusinstrumentit: kirjaaminen ja arvostaminen. IFRS 9 muuttaa rahoitusvarojen ja -velkojen luokittelua ja arvostamista. Standardi määrittää rahoitusvaroilta kolme pääasiallista arvostusryhmää: jaksotettu hankintameno, käypä arvo muiden laajan tuloksen erien kautta ja käypä arvo tulosvaikutteisesti. Luokittelu riippuu yrityksen liiketoimintamallista ja sopimukseen perustuvien rahavirtojen ominaispiirteistä. IFRS 9 sisältää myös rahoitusvarojen arvonalentumisen arviointiin uuden, odotettuihin luottotappioihin perustuvan mallin.

Rahoitusvelkojen luokittelu ja arvostaminen vastaavat suurelta osin nykyisiä IAS 39:n vaatimuksia lukuun ottamatta, että käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavien velkojen osalta oman luottoriskin muutokset kirjataan muihin laajan tuloksen eriin. IFRS 9:n suojauslaskentaa koskevassa osiossa säilytetään muuttumattomina suojaussuhteiden päätyypit; rahavirran suojaus, käypien arvojen ja nettosijoitusten suojaus. Nykyisen IAS 39:n mukainen vaatimus suojauksen tehokkuudesta ja sen määritelmä tarkkoine rajoineen on korvattu taloudellisen suojaussuhteen käsitteellä. Tämän mukaan suojauskohteen ja suojausinstrumentin välillä tulee olla taloudellinen suhde ja suojausasteen tulisi olla sama kuin mitä yritys tosiasiallisesti käyttää riskienhallinnassaan.

Standardin muutoksesta johtuen myytävissä olevien rahoitusvarojen luokittelu ja kirjaukset muuttuvat. Nämä oman pääoman ehtoiset sijoitukset, jotka ovat luonteeltaan pitkäaikaisia sijoituksia ja joista konsernilla ei ole aikomusta luopua, luokitellaan käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattaviksi. Tällöin sijoituksista saatavat osingot kirjataan edelleen tulosvaikutteisesti, mutta mahdollisia arvonalentumisia ei kirjattaisi tulosvaikutteisesti eikä myöskään luovutuksen yhteydessä kirjattavia voittoja ja tai tappioita siirrettäisi tulosvaikutteisiksi. Tilikauden 2017 päättyessä näiden sijoitusten arvo oli taseessa 0,8 miljoonaa euroa.

Standardi ei tuo muutoksia rahoitusvelkojen osalta. Konsernilla ei tilikauden 2017 lopussa ole sellaisia rahoitusvaroja, jotka luokiteltaisiin luokkaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat erät. Konsernin myyntisaamiset, jotka kuuluvat IFRS 9 mukaiseen luokkaan varat jaksotettuun hankintamenuun, muodostavat suurimman erän konsernin rahoitusvaroista. Myyntisaamisista kirjataan koko voimassaoloajalta odotettavissa oleva luottotappio. Konserni on käyttänyt myyntisaamisten arvonalentumisen määrittelemiseen myyntisaamisten erääntymiseen perustuvaa ohjetta. IFRS 9 käyttöönoton johdosta mallia on muutettu niin, että kaikista myyntisaamisista myös aikakategorioissa erääntymättömät, 1-90 päivää vanhojen sekä 90-180 päivää vanhojen myyntisaamisten osalta kirjataan luottotappiovaraus konsernin eri maantieteellisille alueille määritettyjen prosenttien mukaisesti. Alueille määriteltäisiin prosentteihin vaikuttaa muun muassa alueen asiakkaiden maksukäyttäytyminen ja aikaisemmin toteutuneet luottotappiot. Näiden laskelmien perusteella konserni tekee -1,1 miljoonan oikaisun, kertyneisiin voittovaroihin sekä myyntisaamisiin 1.1.2018.

Konserni soveltaa odotettujen luottotappioiden mallia myös lainasaamisiin. Luottotappioiden arvioitu määrä lainasaamisista perustuu 12 kuukauden odotettuihin luottotappioihin, koska näihin ei kohdistu merkittävää luottoriskin kohoamista. Tämän johdosta konserni kirjaa -0,2 miljoonan euron oikaisun kertyneisiin voittovaroihin sekä lainasaamisiin 1.1.2018.

KONSERNIN LAAJA TULOSLASKELMA
Milj. euroa
10-12/2017 **10-12/2016** **1-12/2017** **1-12/2016**

Liikevaihto	102,2	104,2	582,4	572,0
Liiketoiminnan muut tuotot	1,5	0,7	3,6	2,5
Kulut	-124,4	-111,2	-546,3	-504,7
Poistot ja arvonalentumiset	-5,8	-4,4	-20,4	-16,7
Liikevoitto	-26,5	-10,7	19,3	53,1
Nettorahoituskulut	-0,7	1,8	-2,9	3,9
Osuus pääomaosuusmenetelmällä yhdisteltyjen yritysten tuloksista	0,0	0,0	0,2	0,3
Voitto ennen veroja	-27,2	-8,8	16,6	57,4
Tuloverot	3,8	0,7	-6,0	-12,9
Kauden tulos	-23,4	-8,2	10,7	44,5
Muut laajan tuloksen erät				
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi				
Etuuspohjaisten etuuksien uudelleen määrittämisestä johtuvat erät	-0,9	3,4	-2,4	-0,4
Tuloverot liittyen eriin, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi	0,2	-0,9	0,5	0,0
Yhteensä muut laajan tuloksen erät joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi	-0,7	2,5	-1,9	-0,5
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi				
Myytavissä olevat rahoitusvarat	-	-	0,0	-
Muuntoerot	0,1	2,8	-2,6	5,2
Tuloverot liittyen eriin, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi	-	-	-	-0,2
Yhteensä muut laajan tuloksen erät jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi	0,1	2,8	-2,6	5,0
Kauden laaja tulos yhteensä	-24,0	-2,9	6,2	49,0
Kauden tuloksen jakautuminen				
Emoyhtiön omistajille	-23,4	-8,2	10,7	44,5
Määräysvallattomille omistajille	-	-	-	-
Kauden tulos yhteensä	-23,4	-8,2	10,7	44,5
Kauden laajan tuloksen jakautuminen				
Emoyhtiön omistajille	-24,0	-2,9	6,2	49,0
Määräysvallattomille omistajille	-	-	-	-
Kauden laaja tulos yhteensä	-24,0	-2,9	6,2	49,0
Emoyhtiön omistajille kuuluvasta voitosta laskettu osakekohtainen tulos				
Laimentamaton osakekohtainen tulos (euroa)	-0,53	-0,18	0,24	1,01
Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos (euroa)	-0,53	-0,18	0,24	1,01

KONSERNIN TASE

Milj. euroa

	31.12.2017	31.12.2016
VARAT		
Pitkäaikaiset varat		
Liikearvo	72,0	72,3
Muut aineettomat hyödykkeet	26,5	30,7
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	81,2	87,5
Pääomaosuusmenetelmällä yhdistellyt yritykset	0,5	0,7
Myytävissä olevat rahoitusvarat	0,8	0,8
Pitkäaikaiset saamiset	7,5	7,3
Varat etuuspohjaisista eläkkeistä ja muista pitkäaikaisista työsuhde-etuuksista	0,0	0,1
Laskennalliset verosaamiset	8,2	7,3
Pitkäaikaiset varat yhteensä	196,6	206,8
Lyhytaikaiset varat		
Vaihto-omaisuus	96,0	80,2
Lyhytaikaiset korolliset saamiset	0,7	0,9
Lyhytaikaiset korottomat saamiset	108,2	103,7
Rahavarat	17,0	18,5
Myytävänä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät	9,3	0,2
Lyhytaikaiset varat yhteensä	231,2	203,6
Varat yhteensä	427,7	410,3
OMA PÄÄOMA JA VELAT		
Osakepääoma	35,0	35,0
Muut rahastot	0,0	0,0
Käyvän arvon rahasto	0,0	-
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	40,0	40,0
Omat osakkeet	0,0	0,0
Muuntoerot	-39,3	-36,8
Kertyneet voittovarot	143,9	170,3
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma	179,5	208,6
Määräysvallattomien omistajien osuus	-	-
Oma pääoma yhteensä	179,5	208,6
Pitkäaikaiset velat		
Pitkäaikaiset korolliset velat	50,1	50,1
Muut pitkäaikaiset velat	0,1	0,0
Velat etuuspohjaisista eläkkeistä ja muista pitkäaikaisista työsuhde-etuuksista	27,1	25,5
Varaukset	0,5	0,5
Laskennalliset verovelat	5,0	6,2
Pitkäaikaiset velat yhteensä	82,8	82,4
Lyhytaikaiset velat		
Lyhytaikaiset korolliset velat	57,0	27,1
Lyhytaikaiset korottomat velat	106,8	92,0
Varaukset	0,6	0,3
Myytävänä oleviin omaisuuseriin liittyvät velat	1,0	-
Lyhytaikaiset velat yhteensä	165,4	119,3
Oma pääoma ja velat yhteensä	427,7	410,3

KONSERNIN RAHAVIRTALASKELMA
Milj. euroa
10-12/2017 10-12/2016 **1-12/2017** 1-12/2016

LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTA

Kauden tulos	-23,4	-8,2	10,7	44,5
Oikaisut				
Liiketoimet, joihin ei liity maksutapahtumaa	8,7	6,3	28,1	20,7
Korkokulut ja muut rahoituskulut	0,9	0,4	3,9	1,5
Korkotuotot ja muut rahoitustuotot	-0,2	-2,2	-1,0	-5,5
Verot	-3,8	-0,7	6,0	12,9

Rahavirta ennen käyttöpääoman muutosta

-17,8 -4,4 47,6 74,1

Käyttöpääoman muutos	32,6	21,8	-13,9	-15,4
Maksetut korot ja muut rahoituskulut	-0,7	0,3	-3,5	-2,0
Saadut korot ja muut rahoitustuotot	0,1	0,1	0,7	0,3
Maksetut tuloverot	0,3	-0,8	-12,8	-14,1

Liiketoiminnan nettorahavirta

14,5 17,0 18,1 42,8

INVESTOINTIEN RAHAVIRTA

Liiketoimintojen yhdistäminen	-	-	-	-
Muut investoinnit	-3,9	-8,4	-15,2	-21,3
Luovutustulot	0,0	0,3	1,4	0,6
Lainasaamisten vähennys (+), lisäys (-)	0,0	0,1	-0,2	0,3
Saadut osingot	0,4	0,4	0,4	0,4

Investointien nettorahavirta

-3,5 -7,7 -13,7 -20,1

Rahavirta ennen rahoitusta

11,0 9,3 4,4 22,7

RAHOITUKSEN RAHAVIRTA

Pitkäaikaisten lainojen lisäys (+), vähennys (-)	-	-	-	-
Lyhytaikaisen rahoituksen lisäys (+), vähennys (-)	-15,9	-12,0	29,7	14,1
Osingonjako	-	-	-35,3	-35,3
Omien osakkeiden hankinta	-	-	-	-
Muut erät	-	-3,6	-	0,2

Rahoituksen nettorahavirta

-15,9 -15,6 -5,6 -20,9

Rahavarojen nettomuutos

-4,9 -6,3 -1,2 1,8

Rahavarat kauden alussa	23,1	25,0	18,5	16,8
Rahavarojen kurssimuutos	0,0	0,2	-0,8	0,0
	1,3	-	1,3	0,0
Rahavarat kauden lopussa	16,9	18,5	16,9	18,5
Rahavarojen nettomuutos	-4,9	-6,3	-1,2	1,8

KONSERNIN OMAN PÄÄOMAN MUUTOSLASKELMA
Milj. euroa

Emoyhteisön omistajille kuuluva oma pääoma									Määräys- vallat- tomille omistajille kuuluva oma pääoma	Oma pääoma yhteensä
	Osake- pääoma	Muut rahastot	Käyvän arvon rahasto	Svop - rahasto	Omat osakkeet	Muunto- erot	Kertyneet voittovar	Yhteensä		
Oma pääoma										
1.1.2016	35,0	0,0	-	40,0	0,0	-41,8	161,7	195,0	-	195,0
Kauden laaja tulos yhteensä	-	-	-	-	-	5,0	44,0	49,0	-	49,0
Osakeperusteinen palkitseminen	-	-	-	-	-	-	-0,1	-0,1	-	-0,1
Osingonjako	-	-	-	-	-	-	-35,3	-35,3	-	-35,3
Oma pääoma										
31.12.2016	35,0	0,0	-	40,0	0,0	-36,8	170,3	208,6	-	208,6
Oma pääoma										
1.1.2017	35,0	0,0	-	40,0	0,0	-36,8	170,3	208,6	-	208,6
Kauden laaja tulos yhteensä	-	-	0,0	-	-	-2,6	8,8	6,2	-	6,2
Osakeperusteinen palkitseminen	-	-	-	-	-	-	0,0	0,0	-	0,0
Osingonjako	-	-	-	-	-	-	-35,3	-35,3	-	-35,3
Oma pääoma										
31.12.2017	35,0	0,0	0,0	40,0	0,0	-39,3	143,9	179,5	-	179,5

EMOYHTIÖN JAKOKELPOINEN OMA PÄÄOMA (FAS)
Milj. euroa

	2017	2016
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	40,0	40,0
Edellisten tilikausien voittovar	86,2	82,5
Tilikauden voitto	35,0	39,0
Yhteensä	161,3	161,5

RAPORTOITAVAT SEGMENTIT

Tikkurila raportoi liiketoiminnastaan kahdella segmentillä: SBU West ja SBU East. Lisäksi Tikkurila yhteinen -osassa esitetään konsernihallintoon liittyvät tapahtumat.

Segmenttijako perustuu konsernin strategiaan, jonka mukaisesti Tikkurila haluaa olla johtava kuluttajille ja ammattilaisille suunnattujen maalaamiseen liittyvien ratkaisujen tarjoaja Pohjoismaissa sekä Venäjällä ja muissa valituissa Itä-Euroopan maissa. Raportoitavien segmenttien määrittely perustuu eri maantieteellisten alueiden toimintaympäristöjen erilaisuuteen, vallitsevaan lainsäädäntöön ja muuhun sääntelyyn sekä johtamisjärjestelmiin.

Tikkurila-konsernissa segmenttien tuloksellisuuden arviointi sekä segmenteille kohdennettavia resursseja koskevat päätökset perustuvat pääosin segmenttien liikevoittoon. Segmentin varat ovat taseessa olevia eriä, joita segmentti käyttää liiketoiminnassaan tai jotka ovat järkevällä perusteella kohdennettavissa segmenteille.

Segmenttien tuotot muodostuvat erilaisten maalien ja niihin liittyvien oheistuotteiden myynnistä kauppiaille, teollisuuteen sekä ammattikäyttöön. Segmentit saavat tuottoja vähäisessä määrin myös maaleihin liittyvien oheispalvelujen myynnistä. Segmenttien tuotot esitetään asiakkaiden sijaintimaan mukaisesti, ja segmenttien varat esitetään varojen sijainnin mukaisesti. Segmenttien välinen hinnoittelu perustuu markkinahintoihin. Konsernin ulkoiset tuotot kertyvät laajasta asiakaskunnasta.

Liikevaihto segmenteittäin	10-12/2017	10-12/2016	1-12/2017	1-12/2016
Milj. euroa				
SBU West	61,3	67,2	379,8	395,2
SBU East	40,9	37,0	202,6	176,8
Eliminoinnit	0,0	0,0	0,0	0,0
Yhteensä	102,2	104,2	582,4	572,0

Liikevoitto segmenteittäin	10-12/2017	10-12/2016	1-12/2017	1-12/2016
Milj. euroa				
SBU West	-19,8	-9,8	16,2	45,1
SBU East	-5,9	0,3	8,2	12,6
Tikkurila yhteinen	-0,8	-1,2	-5,1	-4,6
Eliminoinnit	0,0	-	0,0	0,0
Yhteensä	-26,5	-10,7	19,3	53,1

Vertailukelpoiseen liikevoittoon vaikuttavat erät segmenteittäin	10-12/2017	10-12/2016	1-12/2017	1-12/2016
Milj. euroa				
SBU West	-1,4	-0,1	-1,8	-0,1
SBU East	-6,9	0,0	-7,0	-0,8
Tikkurila yhteinen	0,1	-	-0,6	-
Eliminoinnit	-	-	-	-
Yhteensä	-8,2	-0,1	-9,5	-0,9

Oikaistu liikevoitto segmenteittäin	10-12/2017	10-12/2016	1-12/2017	1-12/2016
Milj. euroa				
SBU West	-18,4	-9,7	18,1	45,3
SBU East	1,1	0,3	15,2	13,4
Tikkurila yhteinen	-1,0	-1,2	-4,5	-4,6
Eliminoinnit	0,0	-	0,0	0,0
Yhteensä	-18,3	-10,6	28,8	54,0

25 (35)

Segmenteille kohdistamattomat erät:

Nettorahoituskulut	-0,7	1,8	-2,9	3,9
Osuus pääomaosuusmenetelmällä yhdisteltyjen yritysten tuloksista	0,0	0,0	0,2	0,3
Voitto ennen veroja	-27,2	-8,8	16,6	57,4

Varat segmenteittäin

31.12.2017 31.12.2016

Milj. euroa

SBU West	321,4	319,9
SBU East	81,8	107,4
Segmenteille kohdistamattomat erät	54,8	31,3
Eliminoinnit	-30,2	-48,3
Varat yhteensä	427,7	410,3

AINEELLISTEN KÄYTTÖOMAISUUSHYÖDYKKEIDEN MUUTOKSET

1-12/2017 1-12/2016

Milj. euroa

Kirjanpitoarvo kauden alussa	87,5	89,4
Lisäykset	12,1	10,2
Liiketoimintojen hankinta	-	-
Vähennykset	-0,1	-1,7
Poistot ja arvonalentumiset	-14,2	-13,4
Kurssierot ja muut muutokset	-4,2	3,1
Kirjanpitoarvo kauden lopussa	81,2	87,5

Hankintasitoumukset aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin olivat katsauskauden lopussa 0,9 (0,6) miljoonaa euroa.

AINEETTOMIEN HYÖDYKKEIDEN MUUTOKSET

1-12/2017 1-12/2016

Milj. euroa

Kirjanpitoarvo kauden alussa	103,0	91,3
Lisäykset	2,5	13,0
Liiketoimintojen hankinta	-	-
Vähennykset	0,0	-0,1
Poistot ja arvonalentumiset	-6,2	-3,3
Kurssierot ja muut muutokset	-0,8	2,1
Kirjanpitoarvo kauden lopussa	98,4	103,0

Hankintasitoumukset aineettomiin hyödykkeisiin olivat katsauskauden lopussa 0,0 (2,8) miljoonaa euroa.

VAIHTO-OMAISUUS

Katsauskaudella on tulokseen kirjattu vaihto-omaisuudesta arvonalentumistappiota 6,7 (2,9) miljoonaa euroa.

LÄHIPIIRITAPAHTUMAT

Osapuolten katsotaan kuuluvan toistensa lähipiiriin, jos toinen osapuoli pystyy käyttämään toiseen nähden määräysvaltaa tai huomattavaa vaikutusvaltaa sen taloutta ja liiketoimintaa koskevassa päätöksenteossa. Tikkurila-konsernin lähipiiriin kuuluvat konsernin emoyhtiö (Tikkurila Oyj), tytär- ja yhteisyritykset.

Lähipiiriin kuuluvat myös hallituksen ja konsernin johtoryhmän jäsenet, toimitusjohtaja, heidän perheenjäsenensä ja määräysvalta-yhtiönsä.

Lähipiirin kanssa toteutuneet liiketapahtumat:

Milj. euroa

Yhteisyritykset	1-12/2017	1-12/2016
Myynnit	5,3	5,6
Liiketoiminnan muut tuotot	1,0	0,9
Saamiset	2,0	0,3
Velat	0,0	0,0

Osakeperusteiset sitouttamis- ja kannustinjärjestelmät

Tikkurila Oyj:n hallitus päätti huhtikuussa 2016 konsernin avainhenkilöiden osakepohjaisesta kannustinohjelmasta. Ohjelma sisältää suoriteperusteisen osakepalkkiojärjestelmän 2015–2019 sekä ehdollisen osakepalkkiojärjestelmän 2016–2018. Toukokuussa 2017 hallitus päätti ansaintajakson 2017–2019 yksityiskohdista ja lisäksi tietyille konsernin avainhenkilöille suunnatusta ehdollisesta osakepalkkiojärjestelmästä 2017–2019. Osakeperusteiseen kannustinjärjestelmään kuuluu 31.12.2017 yhteensä noin kymmenen hallituksen valitsemaa avainhenkilöä, mukaan lukien johtoryhmän jäsenet.

Suoriteperusteisessa osakepalkkiojärjestelmässä on kolme ansaintajaksoa 2015–2017, 2016–2018 ja 2017–2019. Mahdollinen palkkio maksetaan osittain Tikkurila Oyj:n osakkeina ja osittain rahana.

Ansaintajaksoilta 2015–2017 ja 2016–2018 maksettavat palkkiot ovat yhteensä enintään noin 250 000 Tikkurila Oyj:n osaketta. Palkkio perustuu Tikkurila-konsernin keskimääräiseen käyttökatteeseen (EBITDA) ja nettovelkaan perustuvaan laskennalliseen yritysarvoon vuosina 2015–2017 ja 2016–2018.

Ansaintajakson 2017–2019 maksettavat palkkiot ovat yhteensä enintään noin 120 000 Tikkurila Oyj:n osaketta. Palkkio perustuu Tikkurila-konsernin keskimääräiseen käyttökatteeseen (EBITDA) ja nettovelkaan perustuvaan laskennalliseen arvoon vuosina 2017–2019.

Kummassakin ehdollisessa osakepalkkiojärjestelmässä on yksi sitouttamisjakso, kalenterivuodet 2016–2018 ja 2017–2019. Järjestelmien palkkiot maksetaan osittain osakkeina ja osittain rahana. Näiden perusteella jaettavaksi tulevat laskennalliset maksimimäärät on 4 000 osaketta sitouttamisjaksolle 2016–2018 sekä 8 000 osaketta sitouttamisjaksolle 2017–2019.

Osakeperusteisten kannustinjärjestelmien perusteella konsernin henkilöstökuluihin on kirjattu 0,0 (0,0) miljoonaa euroa tilikaudella 2017.

VASTUUSITOUMUKSET JA EHDOLLISET VELAT
Milj. euroa
31.12.2017 31.12.2016
Taseen velkojen vakuudeksi annetut kiinnitykset

Muut lainat	-	-
Annetut kiinnitykset	0,1	0,1

Lainat yhteensä	-	-
Annetut kiinnitykset yhteensä	0,1	0,1

Vastuusitoumukset

Takaukset		
Omien sitoumusten puolesta	0,6	0,7
Muiden sitoumusten puolesta	1,3	1,7
Muut vastuut omasta puolesta	6,5	7,3
Vuokravastuut	35,2	29,4

Vastuusitoumukset yhteensä	43,6	39,1
-----------------------------------	-------------	-------------

RAHOITUSVAROJEN JA -VELKOJEN KIRJANPITOARVOT JA KÄYVÄT ARVOT RYHMITTÄIN
Milj. euroa

	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat ja - velat	Lainat ja muut saamiset	Myytävissä olevat rahoitusvarat	Muut rahoitus velat	Tase-erien kirjanpitoarvot	Käypä arvo
31.12.2017						
Pitkäaikaiset rahoitusvarat						
Myytävissä olevat rahoitusvarat	-	-	0,8	-	0,8	0,8
Pitkäaikaiset saamiset	-	7,1	-	-	7,1	7,1
Lyhytaikaiset rahoitusvarat						
Korolliset saamiset	-	0,7	-	-	0,7	0,7
Muut rahavarat	-	17,0	-	-	17,0	17,0
Myyntisaamiset ja muut korottomat saamiset	-	88,1	-	-	88,1	88,1
Yhteensä	-	112,8	0,8	-	113,6	113,6
Pitkäaikaiset rahoitusvelat						
Pitkäaikaiset korolliset velat	-	-	-	50,1	50,1	50,2
Lyhytaikaiset rahoitusvelat						
Lyhytaikaiset korolliset velat	-	-	-	57,0	57,0	57,0
Ostovelat	-	-	-	51,5	51,5	51,5
Yhteensä	-	-	-	158,5	158,5	158,6

	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat ja - velat	Lainat ja muut saamiset	Myytävissä olevat rahoitusvarat	Muut rahoitus velat	Tase-erien kirjanpitoarvot	Käypä arvo
31.12.2016						
Pitkäaikaiset rahoitusvarat						
Myytävissä olevat rahoitusvarat	-	-	0,8	-	0,8	0,8
Pitkäaikaiset saamiset	-	6,9	-	-	6,9	6,9
Lyhytaikaiset rahoitusvarat						
Korolliset saamiset	-	0,9	-	-	0,9	0,9
Muut rahavarat	-	18,5	-	-	18,5	18,5
Myyntisaamiset ja muut korottomat saamiset	-	89,2	-	-	89,2	89,2
Yhteensä	-	115,6	0,8	-	116,4	116,4
Pitkäaikaiset rahoitusvelat						
Pitkäaikaiset korolliset velat	-	-	-	50,1	50,1	50,2
Lyhytaikaiset rahoitusvelat						
Lyhytaikaiset korolliset velat	-	-	-	27,1	27,1	27,1
Ostovelat	-	-	-	41,7	41,7	41,7
Yhteensä	-	-	-	118,9	118,9	119,0

KÄYVÄN ARVON HIERARKIA

Milj. euroa

31.12.2017	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Toistuvasti käypään arvoon määritettävät Myytavissä olevat rahoitusvarat	-	-	0,8	0,8
31.12.2016				
Toistuvasti käypään arvoon määritettävät Myytavissä olevat rahoitusvarat	-	-	0,8	0,8

Taso 1: toimivilla markkinoilla noteeratut käyvät arvot samanlaisille omaisuuserille tai veloille.

Taso 2: käyvät arvot, jotka on määritelty käyttäen muita kuin tason 1 noteerattuja hintoja. Käyvät arvot perustuvat tietoihin, jotka kyseiselle omaisuuserälle tai velalle on todennettavissa suoraan (ts. hintana) tai epäsuorasti (ts. hinnoista johdettuina).

Taso 3: käyvät arvot eivät perustu todennettavissa oleviin markkinahintoihin.

Täsmäytyslaskelma tason 3 mukaan käypään arvoon arvostetuista rahoitusvaroista ja -veloista

Myytavissä olevat rahoitusvarat	31.12.2017	31.12.2016
Tasearvo 1.1.	0,8	1,1
Muuntoerot muissa laajan tuloslaskelman erissä	0,0	0,0
Arvostuksen muutos	0,0	0,0
Ostot	-	0,2
Myynnit	-0,1	-0,2
Muut muutokset / siirrot	0,0	-0,2
Tasearvo kauden lopussa	0,8	0,8

Hierarkia tason 3 myytävissä oleviin rahoitusvaroihin sisältyy noteeraamattomia osakkeita, jotka on arvostettu hankintamenoa tai sitä alempaan arvoon mikäli sijoituksesta on kirjattu arvonalentuminen. Osakkeet ovat luonteeltaan liiketoimintaa tukevia ja henkilöstön virkistystoimintaan liittyviä pitkäaikaisia sijoituksia, joista yhtiöllä ei ole aikomusta luopua. Näillä osakkeilla ei ole toimivilla markkinoilla noteerattua hintaa eikä käypää arvoa pystytäkään määrittämään luotettavasti arvostusmenetelmien avulla. Näin ollen johdon harkinnan mukaan osakkeiden käypää arvoa kuvastaa parhaiten osakkeiden hankintameno.

Tilikaudella 2017 tasolle 3 luokitelluista osakkeista on kirjattu myyntivoittoa 0 tuhatta euroa sekä myyntitappiota 0 tuhatta euroa. Tilikaudella 2016 tasolle 3 luokitelluista osakkeista on kirjattu 45 tuhatta euroa myyntivoittoa sekä 44 tuhatta euroa myyntitappiota. Realisoituneet myyntivoitot kirjataan liiketoiminnan muihin tuottoihin ja myyntitappiot liiketoiminnan muihin kuluihin.

TUNNUSLUVUT	10-12/2017 31.12.2017	10-12/2016 31.12.2016	1-12/2017 31.12.2017	1-12/2016 31.12.2016
Tulos / osake, perus, euroa	-0,53	-0,18	0,24	1,01
Tulos / osake, laimennettu, euroa	-0,53	-0,18	0,24	1,01
Liikevoitto (EBIT), miljoonaa euroa	-26,5	-10,7	19,3	53,1
% liikevaihdosta	-25,9 %	-10,3 %	3,3 %	9,3 %
Oikaistu liikevoitto, miljoonaa euroa	-18,3	-10,6	28,8	54,0
% liikevaihdosta	-17,9 %	-10,1 %	4,9 %	9,4 %
Liiketoiminnan rahavirta, miljoonaa euroa	14,5	17,0	18,1	42,8
Liiketoiminnan rahavirta / osake, euroa	0,33	0,38	0,41	0,97
Investoinnit, miljoonaa euroa	3,9	8,4	15,2	21,3
Investoinnit / liikevaihto, %	3,8 %	8,1 %	2,6 %	3,7 %
Osakkeita (1 000 kpl), keskimäärin *)	44 106	44 106	44 106	44 106
Osakkeita (1 000 kpl), kauden lopussa *)	44 106	44 106	44 106	44 106
Osakkeiden laimennusvaikutuksella oikaistu keskimääräinen lukumäärä (1 000 kpl) ^{1) *)}	44 112	44 110	44 111	44 110
Osakkeiden laimennusvaikutuksella oikaistu lukumäärä kauden lopussa (1 000 kpl) ^{1) *)}	44 112	44 110	44 112	44 110
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma / osake, euroa	4,07	4,73	4,07	4,73
Omavaraisuusaste, %	42,0 %	50,9 %	42,0 %	50,9 %
Nettovelkaantumisaste (gearing), %	50,2 %	28,1 %	50,2 %	28,1 %
Korolliset nettorahoitusvelat, miljoonaa euroa	90,1	58,7	90,1	58,7
Sidotun pääoman tuottoprosentti (ROCE), % p.a.	6,3 %	18,5 %	6,3 %	18,5 %
Henkilökunta keskimäärin	3 046	3 043	3 107	3 112

1) Laimennusvaikutuksella oikaistua osakkeiden lukumäärää laskettaessa on oletettu, että osakeperusteisen palkitsemisen kaikki osakkeina maksettavat erät laskettaisiin liikkeelle uusina osakkeina, vaikka on myös mahdollista, että osakkeet ostettaisiin markkinoilta. Lisäksi laimennusvaikutusta laskettaessa on tehty arvioita Tikkurila-konsernin tulevasta taloudellisesta kehityksestä ja sen vaikutuksesta osakeperusteisen sitouttamis- ja kannustinjärjestelmän lopputulokseen.

*) Ulkona olevien osakkeiden lukumäärä, osakemäärä ilman konsernin omistamia osakkeita.

OSATEKIJÖITÄ VAIHTOEHTOISIIN TUNNUSLUKUIHIN

Yhtiön johto on päättänyt esittää tavanomaisten IFRS-tilinpäätösnormistossa määriteltyjen tunnuslukujen lisäksi myös alla eritellyllä tavalla vaihtoehtoisia tunnuslukuja, jotta liiketoimintojen taloudellista kehitystä voidaan kuvata laajalaisemmin ja jotta eri katsauskausien vertailukelpoisuus helpottuu.

Vertailukelpoiseen liikevoittoon vaikuttavat erät

Konserni yhteensä	10-12/2017	10-12/2016	1-12/2017	1-12/2016
Milj. euroa				
Divestoinnit	-5,6	0,0	-5,6	-0,8
Henkilöstöön liittyvät	-1,2	-	-2,5	-
Vakuutuskorvaus tapaturmaan liittyen	-0,2	-	-0,2	-
Arvon alentuminen	-1,2	-0,1	-1,2	-0,1
Yhteensä	-8,2	-0,1	-9,5	-0,9
SBU West	10-12/2017	10-12/2016	1-12/2017	1-12/2016
Milj. euroa				
Divestoinnit	-	-	-	-
Henkilöstöön liittyvät	-1,2	-	-1,6	-
Vakuutuskorvaus tapaturmaan liittyen	-0,2	-	-0,2	-
Arvon alentuminen	-	-0,1	-	-0,1
Yhteensä	-1,4	-0,1	-1,8	-0,1
SBU East	10-12/2017	10-12/2016	1-12/2017	1-12/2016
Milj. euroa				
Divestoinnit	-5,6	0,0	-5,6	-0,8
Henkilöstöön liittyvät	-0,1	-	-0,2	-
Vakuutuskorvaus tapaturmaan liittyen	-	-	-	-
Arvon alentuminen	-1,2	-	-1,2	0,0
Yhteensä	-6,9	0,0	-7,0	-0,8
Tikkurila yhteinen	10-12/2017	10-12/2016	1-12/2017	1-12/2016
Milj. euroa				
Divestoinnit	-	-	-	-
Henkilöstöön liittyvät	0,1	-	-0,6	-
Vakuutuskorvaus tapaturmaan liittyen	-	-	-	-
Arvon alentuminen	-	-	-	-
Yhteensä	0,1	-	-0,6	-

	1-12/2017/ 31.12.2017	1-12/2016/ 31.12.2016
Nettovelat		
Milj. euroa		
Pitkäaikaiset korolliset velat	50,1	50,1
Lyhytaikaiset korolliset velat	57,0	27,1
Korolliset velat yhteensä	107,0	77,2
Rahavarat	17,0	18,5
Korolliset nettorahoitusvelat	90,1	58,7
Sidotun pääoman tuottoprosentti (ROCE), %		
Liiketulos + osuus pääomamenetelmällä yhdisteltyjen yritysten tuloksista ¹⁾	19,5	53,4
Liiketoimintaan sitoutunut pääoma ²⁾	311,4	289,1
Sidotun pääoman tuottoprosentti (ROCE), %	6,3 %	18,5 %

¹⁾ 12 edellisen kuukauden ajanjaksolta

²⁾ 12 kuukaudelta, keskimäärin

TUNNUSLUKUJEN LASKENTAKAAVAT**Osakekohtainen tulos (EPS), laimentamaton**Emoyhtiön omistajien osuus tilikauden voitosta

Keskimääräinen osakemäärä

Osakekohtainen tulos (EPS), laimennettuEmoyhtiön omistajien osuus tilikauden voitosta

Osakkeiden laimennusvaikutuksella oikaistu keskimääräinen lukumäärä

Oma pääoma / osakeEmoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma kauden lopussa

Osakkeiden laimentamaton lukumäärä kauden päätöspäivänä

Liiketoiminnan rahavirrat / osakeLiiketoiminnasta kertynyt rahavirta

Keskimääräinen osakemäärä

Omavaraisuusaste, %Oma pääoma x 100

Taseen loppusumma - saadut ennakot

Nettovelkaantumisaste (gearing), %Korolliset nettorahoitusvelat x 100

Oma pääoma

Liiketulos (EBIT)

Liiketulos on nettosumma, joka muodostuu kun liikevaihtoon lisätään liiketoiminnan muut tuotot, vähennetään ostokulut oikaistuna valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen muutoksella, vähennetään työsuhte-etuuksista aiheutuvat kulut, poistot ja mahdolliset arvonalentumistappiot sekä liiketoiminnan muut kulut.

Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät

Vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä ovat erät, jotka liittyvät vakuutuskorvauksiin, sakkoluonteisiin maksuihin, liiketoiminnan uudelleenjärjestelyihin, konsernirakenteen strategiaan muutoksiin, pysyvien vastaavien omaisuusserien arvonalentumisiin tai niiden myyntivoitot tai tappiot.

Oikaistu liiketulos

Liiketulos (EBIT) - vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät

Korolliset nettorahoitusvelat

Korolliset velat - rahamarkkinasijoitukset – rahavarat

Nettokäyttöpääoma

Vaihto-omaisuus + korottomat saamiset, pois luettuna kauden verotettavaan tuloon perustuvat verosaamiset, jaksotetut korkotuotot ja muut rahoituseriin liittyvät siirtosaamiset - korottomat velat, pois luettuna kauden verotettavaan tuloon perustuvat verovelat, jaksotetut korkokulut ja muut rahoituseriin liittyvät siirtovelat.

Sidotun pääoman tuottoprosentti (ROCE), % p.a.**Liiketulos + osuus pääomaosuusmenetelmällä yhdisteltyjen yritysten tuloksista x 100

(Nettokäyttöpääoma + valmiit aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet +

valmiit aineettomat hyödykkeet + sijoitukset pääomaosuusmenetelmällä yhdisteltyihin yrityksiin)*

* keskimäärin kaudella

** toteutunut liiketulos ja osuus pääomaosuusmenetelmällä yhdisteltyjen yritysten tuloksista otettu huomioon kahdentoista kuukauden ajanjaksolta, joka päättyy katsauskauden lopussa

SEGMENTTITIEDOT VUOSINELJÄNNEKSITTÄIN

Liikevaihto segmenteittäin	1-3/2016	4-6/2016	7-9/2016	10-12/2016	1-3/2017	4-6/2017	7-9/2017	10-12/2017
Milj. euroa								
SBU West	99,6	123,5	104,9	67,2	99,0	118,0	101,6	61,3
SBU East	30,8	55,8	53,2	37,0	38,1	65,2	58,4	40,9
Eliminoinnit	0,0	0,0	0,0	0,0	-	-	0,0	0,0
Yhteensä	130,4	179,3	158,0	104,2	137,1	183,2	159,9	102,2

Liikevoitto / -tappio segmenteittäin	1-3/2016	4-6/2016	7-9/2016	10-12/2016	1-3/2017	4-6/2017	7-9/2017	10-12/2017
Milj. euroa								
SBU West	14,3	22,2	18,5	-9,8	7,1	15,5	13,4	-19,8
SBU East	-0,7	6,8	6,1	0,3	-1,0	6,4	8,7	-5,9
Tikkurila yhteinen	-1,1	-1,4	-0,9	-1,2	-0,8	-2,0	-1,4	-0,8
Eliminoinnit	0,0	0,0	-	-	-	-	0,0	0,0
Yhteensä	12,5	27,6	23,7	-10,7	5,2	20,0	20,6	-26,5

Vertailukelpoiseen liikevoittoon vaikuttavat erät segmenteittäin	1-3/2016	4-6/2016	7-9/2016	10-12/2016	1-3/2017	4-6/2017	7-9/2017	10-12/2017
Milj. euroa								
SBU West	-	-	-	-0,1	-	-	-0,5	-1,4
SBU East	0,0	-0,8	0,0	0,0	-	-	-0,1	-6,9
Tikkurila yhteinen	-	-	-	-	-	-	-0,7	0,1
Eliminoinnit	-	-	-	-	-	-	-	-
Yhteensä	0,0	-0,8	0,0	-0,1	-	-	-1,3	-8,2

Oikaistu liikevoitto / -tappio segmenteittäin	1-3/2016	4-6/2016	7-9/2016	10-12/2016	1-3/2017	4-6/2017	7-9/2017	10-12/2017
Milj. euroa								
SBU West	14,3	22,2	18,5	-9,7	7,1	15,5	13,8	-18,4
SBU East	-0,6	7,6	6,1	0,3	-1,0	6,4	8,7	1,1
Tikkurila yhteinen	-1,1	-1,4	-0,9	-1,2	-0,8	-2,0	-0,7	-1,0
Eliminoinnit	0,0	0,0	-	-	-	-	0,0	0,0
Yhteensä	12,5	28,4	23,7	-10,6	5,2	20,0	21,9	-18,3

Segmenteille kohdistamattomat erät:

Nettorahoituskulut	1,0	1,1	-0,1	1,8	2,1	-3,7	-0,6	-0,7
Osuus pääomaosuusmenetelmällä yhdisteltyjen yritysten tuloksista	0,0	0,2	0,1	0,0	0,0	0,1	0,1	0,0
Voitto / tappio ennen veroja	13,6	28,9	23,7	-8,8	7,3	16,4	20,1	-27,2

Varat segmenteittäin	31.3.2016	30.6.2016	30.9.2016	31.12.2016	31.3.2017	30.6.2017	30.9.2017	31.12.2017
Milj. euroa								
SBU West	337,1	360,2	342,0	319,9	346,7	359,9	355,5	321,4
SBU East	107,5	121,6	113,5	107,4	112,1	112,6	96,6	81,8
Segmenteille								
kohdistamattomat erät	107,3	120,2	43,1	31,3	76,7	129,3	69,8	54,8
Eliminoinnit	-99,3	-76,6	-47,6	-48,3	-49,3	-59,0	-48,8	-30,2
Varat yhteensä	452,6	525,4	451,0	410,3	486,1	542,8	473,1	427,7

Vantaalla, helmikuun 12. päivänä 2018

TIKKURILA OYJ
HALLITUS